MALI RIJTAR

Informativno glasilo Občine Beltinci • številka 100 • oktober 2023 • letnik XX • ISSN -1581-7156

1. a OŠ Beltinci

1. b OŠ Beltinci

1. c OŠ Beltinci

1. d OŠ Beltinci

POŠ Dokležovje

Osvetlitev gradu, 17. september - svetovni dan varnosti pacientov

MALI RIJTAR
INFORMATIVNO GLASILO OBČINE BELTINCI

Oglaševanje v informativnem glasilu Mali rijtar

Izdajatelj: Občina Beltinci

Vse zainteresirane bodoče potencialne oglaševalce blaga in storitev obveščamo, da je s 1. 1. 2021 prešel zakup prostora v informativnem glasilu na Občino Beltinci. Uredniški odbor je na svoji seji s sklepom potrdil **CENIK OGLAŠEVANJA**, ki ga objavljamo v nadaljevanju.

V eni izdaji se natisne 2600 izvodov, vsi občani Občine Beltinci pa prejmejo informativno glasilo brezplačno.

Oglas posredujte na elektronski naslov malirijtar@beltinci.si skupaj z navedbo velikosti oglasa kot tudi točne podatke naročnika oglasa, ki so potrebni za izstavitev fakture. Oglas posredujte v formatu JPG, PDF, PSD ali TIF.

CENIK:

Velikost oglasa:	Cena:
1/8 strani	30 €
¼ strani	55 €
½ strani	100 €
1 stran	180 €
Zunanja zadnja stran	250 €

Cene ne vsebujejo DDV-ja (22 %).

Uredniški odbor UO MALI RIJTAR, Jasmina JAKOB, odgovorna urednica

Mali rijtar
informativno glasilo Občine Beltinci

Vsebina objavljenih člankov ne odraža vedno stališča uredniškega odbora glasila. Objavljenih člankov ne honoriramo. Fotografije, ki jih avtorji ne bodo podnaslovili, bomo objavili brez podnaslovov.

uredniški odbor:
Jasmina JAKOB (odgovorna urednica),
Simona CIZAR (namestnica odgovorne urednice),
Jasmina ŠTAUS ŽIŽEK (članica),
Aleš POREDOŠ (član),
Maša ŠKAFAR (članica)

zbiranje gradiva:
Lilijana BEŽAN HORVAT

lektorica:
Jasmina ŠTAUS ŽIŽEK
Priloge, teksti pod fotografijami in uvodnik urednika glasila niso nujno jezikovno pregledani.

fotografije:
Sandra KAVAŠ (naslovnica), Boštjan ROUS, arhiv Občine Beltinci, ZTKŠ Beltinci.

grafično oblikovanje in priprava za tisk:
TILIA PRINT, ROMAN KLEMENČIČ s.p.

tisk:
TILIA PRINT, ROMAN KLEMENČIČ s.p.

oktober 2023, naklada 2600 izvodov

Glasilo ni naprodaj, vsako gospodinjstvo v občini ga dobi brezplačno, drugi zainteresirani pa na sedežu Občine Beltinci, Mladinska 2, 9231 Beltinci, 02 / 541 35 35, www.beltinci.si, obcina@beltinci.si

Prosimo vas, da nam prispevke **(do 3500 znakov)** za 101. številko, ki izide **meseca decembra 2023,** posredujete **do četrtka, 30. novembra 2023,** v **elektronski obliki s komentarji k fotografijam** in navedbo avtorja ter v ustreznem **formatu.** Naš elektronski naslov: **malirijtar@beltinci.si**

Spoštovane občanke in občani, drage bralke in bralci občinskega glasila Mali Rijtar

V mojem nagovoru danes želim še posebej izpostaviti pomen in vlogo našega »Malega Rijtara«, ki je pred vami v svoji že stoti izdaji. To je priložnost, da se zazremo nazaj v obdobje, ko se je oblikovala naša občina in so se vzpostavljali posamezni projekti. Vsekakor je eden izmed najbolj prepoznavnih in ves čas prisotnih tudi projekt našega občinskega glasila. Delo in uresničevanje poslanstva takrat mlade občine je bilo v nastajanju - vsi so se še učili kako delovati v dobro naših občanov, predvsem pa kako prispevati k razvoju občine.

Zato se zahvaljujem vsem, ki so »Malega Rijtara« ustvarili in ga še vedno soustvarjajo ter s svojim predanim in strokovnim delom informirajo naše občanke in občane. Velika hvala vam. Vsi skupaj ste uspeli ustvariti naše glasilo, ki ga radi beremo. Z vsebino, ki odraža delo občine, delo občinskega sveta in ostalih organov. Vsebino, ki jo ustvarjamo vsi, občanke in občani in drugi, ki imajo radi našo občino in vse kar je z njo povezano. Vse s ciljem, da nam je lepše in boljše živeti v naši občini. Vsi nivoji življenja in dela so vključeni v naše glasilo, ki naj nas spremlja in informira tudi v bodoče. Želimo si, da bi bila ta številka neka prelomnica – pogled nazaj in usmerjenost naprej. Sto - to seveda ni majhna številka. Kaže, da je v ozadju mnogo dela, truda, mnogo ljudi in mnogo zanimivosti ter pomembnih odločitev, ki so v dosedanjih številkah »Malega Rijtara« ohranjene.

V tem današnjem hitro se spreminjajočem svetu več ni ničesar nedotakljivega in svetega. Niti človeška življenja in človeško dostojanstvo. Ne moremo mimo tega, da smo lahko veseli in srečni tu, kjer smo, s tem, kar imamo! Lahko bi nam bilo mnogo huje: lahko bi morali bežati in iskati novo domovino; lahko bi morali opazovati, kako ubijajo nas in naše bližnje, lahko bi nas preganjali, mučili. K sreči nam tega ni treba, ne moremo pa mižati in se delati, da ni ničesar. V takih trenutkih, ki se lahko zgodijo vsakemu in povsod na svetu, ker si pač nekdo zamisli, da je večvreden od drugih in da ima pravico odločati o življenju drugih, moramo biti solidarni, sočutni in odprti za druge. Upam, da v teh trenutkih vsi čutite to bolečino in hvaležnost, da lahko živimo v miru.

Drage občanke in občani, cenjeni bralci našega »Malega Rijtarja«. Skupaj smo pred leti praznovali stoletnico priključitve Prekmurja k Sloveniji. Odločitev, sprejeto na mirovni konferenci v Parizu 1919, smo prekmurski Slovenci in Madžari doživljali različno. Prekmurski Slovenci smo se veselili združitve z matičnim narodom. Prav tukaj pri nas v Beltincih je vojska SHS, ki je po razpadu avstro-ogrske monarhije zasedla Prekmurje, po nekaj dneh oblast predala civilnemu upravitelju. Tako se je v Beltincih, kjer je edini pravi rojstni kraj Prekmurja, rodilo Prekmurje kot del Slovenije. V zahvalo in počastitev teh dogodkov, smo ob 100. obletnici teh zgodovinskih dogodkov postavili obeležje in tako izkazali spoštovanje do velikanov našega prekmurskega in slovenskega naroda. Do treh zavednih Prekmurcev, ki so med najbolj zaslužnimi za združitev z matičnim narodom.

Tako so v obeležju upodobljeni kot enakopravni, vendar izpostavljeni člani množice, ki jo ponazarja obeležje z bronastimi kipi izpod rok priznanega akademskega kiparja Mirka Bratuše, naši veliki rojaki: Ivan Jerič, Matija Slavič in Jožef Klekl starejši, ki iz množice vizionarsko in ponosno zrejo v svet. Njihova vizija boljše prihodnosti, pogum in upanje nam naj bosta tudi danes, dobrih 100 let pozneje, navdih za naše delo za dobro ljudi in domovine. To je preteklost, ki je ni mogoče spremeniti. Lahko pa odločamo o sedanjosti in prihodnosti.

Skupaj, v medsebojnem spoštovanju in sodelovanju, živimo drug ob drugem ljudje različnih narodnih in verskih identitet, različnih kulturnih in civilizacijskih tradicij, z različnim zgodovinskim spominom. Ustvarili smo svojevrstno, sicer majhno, a pravo multikulturno skupnost. To je velika civilizacijska pridobitev, ki se ji na žalost marsikje v Evropi, odreka domovinska pravica.

Tako naj bo 100. številka nova priložnost, da ovrednotimo prednostna področja v naši občini od njenega nastanka. V preteklost se ne moremo vrniti, lahko pa nam je spodbuda in kažipot za naprej. Velike vizije so stkane iz dejanj plemenitih ljudi, ki se odzovejo v trenutku in kljub oviram, vztrajajo na poti. Zaradi ljudi, ki so v preteklosti razumeli pomen časa, smo danes gospodar na svoji zemlji. Tudi v aktualnem trenutku, ko so razmere in izzivi sicer drugačni, pa bistvo ostaja enako. Samo združeni in povezani v enotnem hotenju in prizadevanju za blagor naše Občine Beltinci. Naj nam tudi v bodoče pri naših željah, viziji in hotenju sledi naš »Mali Rijtar«, ki bo kot ogledalo sedanjosti in arhiv preteklosti zrcalo utripa in življenja naše občine.

Marko VIRAG,
župan Občine Beltinci

Dragi bralci!

V tej številki predajam besedo dosedanjim urednikom občinskega glasila, saj sama glasilo urejam šele kratek čas. Omenila pa bi, da vsi, ki urejamo ali smo urejali občinsko glasilo, to delamo z veliko mero truda, veselja in spoštovanja do vseh občanov, ki se trudijo organizirati dogodke in biti aktivni občani, saj s tem delujemo povezovalno, kar je pomembno za uspešnost občine.

Urednica občinskega glasila,
Jasmina Jakob

Ob obletnici Malega rijtarja

Drage bralke in bralci, drage občanke in občani!

Naj pride v vsak kotiček, vse do devete vasi, glas, kaj se kje dobrega godi!

Glasilo sem urejala v letih 1997–2003, torej od samih začetkov njegove izdaje.

Rojevalo se je skupaj z našo novo občino. Vodilo novih demokratičnih časov ob ustanovitvi občine je bilo čim bolj povezati ljudi, skupine, jih obveščati o našem delu, jih vključevati in povezovati. V tistih časih, ko informacije še niso vedno bile kar tako na dlani, smo si prizadevali, da bi prav vsak občan bil seznanjen, kaj mu občina, različne organizacije, društva in skupnost ponujajo. Ljudje na vasi naj bi se vključevali v skupnost, dejavnosti društev, si med sabo pomagali. To pa se lahko udejanja le, če so dobro medsebojno obveščeni.

To so bili časi, ko so bili mobiteli redkost, ko splet še ni prišel v vsako hišo, ko so ljudje še prisluhnili rijtarju in kombiju, ki sta oznanjala novice po vaseh. Pa tudi časi, ko ni vsak drug najstnik bil vešč računalniškega oblikovanja. Mnoga besedila so bila napisana ročno, fotografije razvite na fotografskem papirju in narejene z naše strani povsem amatersko in z dobrimi nameni. Še tajništvo občine je imelo ogromno dela s prepisovanjem besedil. Tudi lektorirala so se prostovoljno. To so bili časi, ko se je velika večina pripravljalnega oblikovalskega dela opravila prostovoljno in ljubiteljsko, ker smo si med seboj pomagali. Nad našim delom je stalno bedel računalniški učitelj Matija Gabor, preden je delo šlo v končno oblikovanje Ateljeja Antolin in tiskarne SPrint, kjer je prav tako velik delež bil opravljen z veliko mero potrpežljivosti in entuziazma.

Ob tem jubileju se iskreno zahvaljujem celotni prvotni ekipi in posameznikom, ki so neumorno sodelovali in mi pomagali, vsem, ki so pisali in obveščali, prepisovali, lepšali in popravljali naša besedila, fotografirali in delili fotografije, računalniško obdelovali in oblikovali ter tiskali naše glasilo. Naj taki zanosi in iskrenost vodijo vse nadaljnje generacije. Več kot dobrega vemo drug o drugem in bolje kot smo obveščeni o tem, kaj vse je na voljo in kaj nam ljudje nudijo, bolj rastemo kot skupnost in bolj lahko računamo drug na drugega.

Milka Kavaš,
prva urednica glasila

Visok jubilej Maloga rijtarja

Od tajnice Občine Beltinci Lilijane Bežan Horvat, ki je od vsega začetka tesno povezana in vpeta v delo nastajanja občinskega informativnega glasila, sem dobila prijazno povabilo, naj za izid stote številke kot prva takrat imenovana glavna urednica napišem nekaj besed. Bila sem počaščena in obljubila sem ji prispevek. Med pripravo sem posegla v osebni arhiv vsega napisanega in objavljenega ter obudila spomine, ki so bili ob obilici vsega, kar sem počela od leta 2004 pa do danes, neverjetno zabrisani.

Pri pisni besedi, ki je šla v tisk, sem bila celo življenje izjemno natančna. Trudila sem se, da so bili članki resnični, korektni, slovnično in slogovno pravilni. Da so nekaj povedali, poročali in obveščali širšo javnost, bili strokovni, ko je šlo za pisanje s področja predšolske vzgoje. V prispevkih sem znala pohvaliti, se zahvaliti in tudi razmišljati, nikoli pa žaliti. O vsem, kar sem zapisala, pričajo mnogi moji prispevki v skoraj vsaki izdaji glasila. Od razmišljujočih kot glavne urednice, preko strokovnih kot ravnateljice vrtca do poročanj o delu in dogajanju v Društvu upokojencev, ki sem ga vodila zadnje tri mandate.

Moja pot pri oblikovanju občinskega informativnega glasila se je začela leta 2004, ko smo izdali 3. številko. Takratni župan Milan Kerman je imenoval uredniški odbor v sestavi: Ivan Mesarič (odgovorni urednik), Mira Šömen (glavna urednica), Milan Zrinski (pomočnik glavne urednice), Marjan Maučec, Srečko Horvat in Franc Novak (člani). V začetku so izhajale le po tri številke letno. **Takratni UO je glasilu dal ime MALI RIJTAR** in če se prav spomnim, je bila ideja moja, ostali člani pa so jo potrdili. Za naslovnico smo fotografirali Bojana Bohneca z bobnom, ki je ponazarjal obveščanje po vaseh nekoč. Pa smo ga dobili – izvirno ime, ki se je obdržalo do danes (žal pa v mojem arhivu manjka ravno ta številka!). Uredniški odbor je deloval en mandat, do leta 2007. Izdali smo 9 številk, od tretje do enajste.

Za osvežitev spomina tukaj prilagam

»razmišljujoč« uvodnik , ki sem ga napisala za 12. številko MR, ko uredniški odbor še nekaj mesecev po volitvah ni bil imenovan. Ta beseda me je tudi odnesla s položaja urednice.

Ob listanju in branju prvih številk MR me je k objavi spodbudilo predvsem dejstvo, kako zanimivo se je ozreti v preteklost. Dvomim, da se takrat vpleteni še spomnijo 16 let nazaj. Sama, ki sem to doživela, pa se! Ne bom komentirala, vsak bralec si bo mnenje izoblikoval sam. Bodoči uredniški odbori in uredniki pa naj se iz tega kaj naučijo.

Nisem merila, ne tehtala, v naslednjem mandatu sem ostala članica upravnega odbora, za Rijtara pa sem pisala vse do letos in verjetno se še oglasim.

Mira Šömen

Misli na pretekli čas med vrsticami Malega rijtara

- bili so drugačni časi ...

- ni bilo elektronskih medijev ...

- ob nastanku občine je *Poročevalec* poročal o aktualnih stvareh, ki so se zgodile ...

- preimenovanje v *Rijtara* z značilnim bobnom na prvi naslovnici – kar pristaja naši občini, ki goji tradicijo ...

- v času urednikovanja smo se zbirali, hitro uskladili mnenja in poskušali uvajati nekatere novosti ...

- sledilo je zelo natančno oblikovanje vsake številke ...

- zgodili so se tudi nekateri neprijetni dogodki ... vsak ima pač pravico do svojega mnenja ...

- zdaj nove spremembe, drugačni časi ...

Vsem, ki sodelujete in boste sodelovali pri urejanju *Rijtara* želim veliko novih idej, pozitivne energije ter uspešno delo!

Jelka Breznik

Spoštovane občanke in občani, cenjene bralke in bralci,

pred vami je jubilejna, 100. številka občinskega informativnega glasila, ki v naše domove pod imenom Mali rijtar prihaja že 20 let in v tem času smo se zvrstili številne urednice in uredniki. Uredniški odbor v sestavi Snežana Bračko, Ivan Mesarič, Genovefa Virag, Bojan Vereš in Simona Cizar je v mandatu 2010-2014 svojo prvo, sicer pa 26. številko Malega rijtarja uredil spomladi 2011. v mandatu 2014-2018 smo urednikovale Simona Cizar (odgovorna urednica) Martina Perša (namestnica odgovorne urednice) Jožica Jakob, Genovefa Virag in Snežana Bračko.

Do leta 2010 je Mali rijtar izhajal štirikrat letno, a v treh mesecih nekatere informacije žal izgubijo svežino, zato smo na 1. seji uredniškega odbora podprli pobudo občanov in sprejeli odločitev, da bo Mali rijtar v bodoče izhajal pogosteje, in sicer v dvomesečnih intervalih, ter tako pridobil na aktualnosti. Naslednja številka je tako izšla že konec junija, tako da smo realizirali svoje načrte in do konca leta pripravili 6 številk.

V dogovoru z Občinskim svetom smo leta 2012 v glasilu začeli objavljati tudi sklepe, sprejete na sejah OS ter tako naredili delo svetnikov in župana še bolj transparentno.

V uredništvu pa smo bili posebej veseli, da smo poleg stalnih rubrik prejemali tudi vse več prispevkov posameznikov, ki so spoznali, da jim Mali rijtar omogoča izražanje svojih pogledov na svet in družbo, v kateri živimo kakor tudi sporočanje pozitivnih misli svojim sokrajanom in celotnemu bralstvu Malega rijtara.

Bilo je sicer kar nekaj živahnih debat glede primernosti in ustreznosti nekaterih člankov za objavo, a smo na koncu vedno uspeli najti srednjo pot, za kar se tako prvemu kot drugemu uredniškemu odboru najlepše zahvaljujem.

Naše geslo, Naj nam naš Mali rijtar pribobna čim več dobrih vesti!, pa se je prav tako dobro prijelo, čeprav se več ne uporablja v pisni obliki.

Simona Cizar

Ob jubileju informativnega glasila

Delo urednika občinskega glasila je bilo zelo pestro in zanimivo, hkrati pa tudi odgovorno. Vedno sem si skupaj z uredniškim odborom prizadeval, da smo poskušali objaviti, prikazati in zaobjeti vse pomembnejše dogodke med vsako izdajo nove številke občinskega glasila. Trudili smo se v veliki meri predstaviti vse dogodke vseh javnih zavodov in društev naše občine.

Tudi če prispevek ni bil naslovljen, smo vse odmevnejše dogodke slikovno prikazali na prvih ali zadnjih straneh našega glasila. Pri tem smo morali biti strokovni, dosledni in upoštevati kriterije, ki smo jih skupaj oblikovali ob nastopu mandata za vse prispele prispevke za objavo. Zavedal sem se, da bom v vlogi urednika težko ugodil željam vseh. Zato mi je bilo še posebej težko, če smo kakšen prispevek zavrnili, čeprav je bilo to res redko.

Svojevrsten izziv je bilo stilsko oblikovanje samega glasila. Upoštevati je bilo potrebno vse deležnike, ki so vplivali na sam nastanek posamezne

številke, od zbiranja prispevkov do potrditve za tisk. Včasih je bila to prava bitka s časom, saj smo skoraj vedno lovili časovni rok, da je bilo glasilo pravočasno izdelano in dostavljeno na domove naših občanov.

Spominjam se, kako sem v času urednikovanja prejel klic enega izmed naših občanov, ki mi je s precej visokim tonom razlagal in dopovedoval, da na fotografiji prekmurske gibanice ni prava prekmurska gibanica, saj njene plasti niso bile v pravem vrstnem redu. Z veliko težavo sva prišla do zaključka, da je prava takšna, kot jo speče on.

Moram pa omeniti in se ponovno zahvaliti Lilijani Bežan Horvat. V začetku nastopa funkcije in tudi tekom mandata urednika mi je bila v res veliko oporo in pomoč. Preden smo potrdili in poslali glasilo v tisk, je bila ravno ona tista, ki je kljub obilici svojega dela zmeraj bila pripravljena nesebično pomagati in svetovati, tudi v svojem prostem času. Vedno ji bom hvaležen za vsak nasvet, pomislek in mnenje, ki ga je izrazila in zavila z veliko pozitivne energije, strpnosti in dobre volje.

Bojan Vereš

Glasilo, ki me je zaznamovalo za vedno

MALI RIJTAR, glasilo, ki informira naše občanke in občane o dogajanjih med letom – tokratna že 100. jubilejna številka v vaših rokah.

Glasilo, ki mogoče nekomu ne pomeni nič, nekomu drugemu malo, spet tretjemu kaj več, vendar meni osebno pomeni ogromno. Z njegovim nastajanjem sem povezana že od leta 1995, ko smo komaj začeli premišljevati o tem, da bi vse, kar se dogaja v naši lepi občini, nekako tudi zajeli v časopis, ki bi predstavil utrip kraja skozi oči člankopiscev. Skozi vseh teh 28 let ugotavljam, da sem v vsaki številki pustila tudi kanček svoje duše.

Dobro se še spomnim prve številke, nosila je ime POROČEVALEC, katerega urednik je bil žal že pokojni Avgust Farkaš, umetniško likovno noto pa mu je dodal učitelj na OŠ Beltinci, Franc Poredoš. Čeravno je izšla le ena številka, smo bili nanjo zelo ponosni – še danes jo hranim v arhivu kot tudi vse prejšnje številke našega informativnega glasila. Sodelovala sem z vsemi urednicami in urednikom prejšnjih mandatov, sodelovala sem z lektoricami, s člani in članicami uredniških odborov in s ponosom lahko povem, da sem se ob njih ogromno naučila, najpomembneje pa je, da sem se z vsemi odlično razumela. Izredno ponosna sem bila, ko sem lahko napisala svoj članek in ko ga je uredniški odbor po potrditvi tudi objavil.

V nastajanje vsake posamezne številke je vloženih ogromno ur zbiranja, dogovarjanja, sodelovanja, pregledovanja. Ko računalniška tehnika še ni bila tako napredna (ko ni bilo spleta, kot ga poznamo danes, in ne elektronske pošte) – česar si človek danes enostavno ne more zamisliti – sem tekala z disketami, kasneje s CD-ji, od svojega računalnika do grafičnega oblikovalca, ko smo nekoč do poznih večernih ur skupaj z urednicami oblikovali in umeščali članke v stolpce in rubrike. Fotografije smo dobili v fizični obliki in jih je bilo potem potrebno sortirati, pri grafičarju skenirati in prenesti v glasilo. Večina člankopiscev je svoje članke nosila ali napisane na roko ali natipkane na pisalni stroj; potem sem jih prepisovala in shranjevala na računalnik – redki so namreč pred 25-timi leti ali več nosili svoje članke na disketah ali kasneje na CD-jih. CD-ja, ki ga je nekdo prinesel, v veliki večini nisi mogel več ponovno uporabiti, zato so bili USB ključki, ki so prišli kasneje, prava mala revolucija na tem področju.

Vsaka končna tiskana verzija glasila je odraz trdega dela in nanjo sem vsakokrat, ko izide, neizmerno ponosna. Hvaležna sem vsem, ki so me sprejeli medse, da lahko pomagam, da lahko tudi pišem članke in s tem tudi sama doprinesem k informiranju vseh vas. Rada razveselim naše najmlajše bralce in bralke s kakšno zanimivo in poučno zgodbico, pa tudi pobarvanka nikakor ne sme izostati. Rada napišem tudi kakšno lepo misel ali vam predstavim kakšno zanimivo osebnost iz sveta zabave.

Ko boste naslednjič v vaše domove dobili naše glasilo, bodite tudi vi ponosni, saj se v naši občini dogaja ogromno. Vsi, ki na izdaji glasila delamo, se trudimo, da bo všečna vašim očem, da bo zbrano čim več zanimivega branja in da boste seveda sproti obveščeni o vsem, kar se v naši lepi občini dogaja.

V poplavi vseh socialnih omrežij, v poplavi vseh spletnih novičnikov, bralnikov take in drugačne oblike, je vseeno še najlepše v roke vzeti časopis in ga najprej prelistati, potem pregledati in prebrati. Tudi kasneje ga lahko še večkrat vzameš v roke in ga prelistaš.

Kakorkoli, nekoč davno je moj cenjeni sodelavec, zdaj že pokojni Janez Senica, rad povedal: »Vsa elektronika in vsi mediji, taki in drugačni, se bodo nenehno spreminjali in nekoč tudi mogoče prešli – papir in tisto, kar je napisano na njem, pa bo ostalo še dolgo dolgo po tem, ko nas več ne bo!« Če malo pomislimo, je imel Jani še kako prav!

Tebi, 100. številka *Malega rijtarja*, pa kličem: *"Na pot pojdi ponosna in polna zanimivega branja!"*

Čestitke ob jubileju in še na mnoga leta odličnega sodelovanja ter informiranja!

Lilijana Bežan Horvat

Poročevalec, 1995

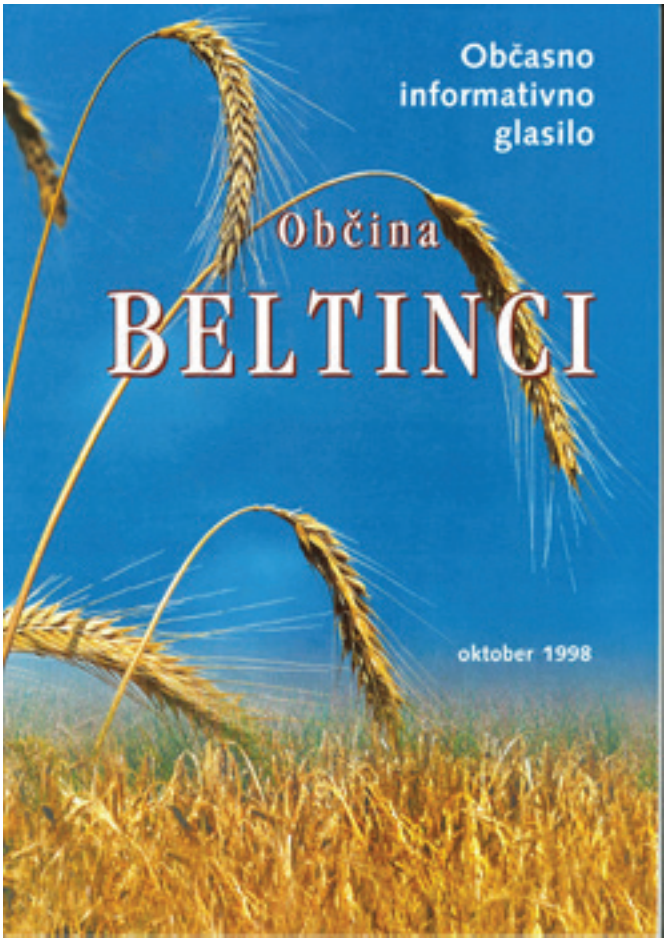

Predhodnik Malega rijtara - občasno informativno glasilo skupno 11 številk, 1998 - 2002

Mali rijtar od juilja 2003 do danes

Poplave v občini Beltinci

Nedavne poplave v mesecu avgustu so zaznamovale našo domovino, ni pa bilo prizanešeno ne pokrajini ob Muri kot tudi ne naši občini.

Vloženega je bilo ogromno truda in požrtvovalnost vseh, ki so pomagali je neprecenljiva.

Čut za sočloveka ob tovrstnih dogodkih je tudi v naši občini prišla do izraza, saj so predstavniki gasilcev, civilne zaščite in mnogi prostovoljci nesebično in brez kakršnih koli zadržkov nemudoma stopili v akcijo in nudili podporo ter pomoč. Reka Mura in podtalnica sta iskali poti skozi domove, dvorišča, razne objekte in potrebno je bilo takoj ukrepati, saj bi bila v nasprotnem primeru škoda še mnogo mnogo večja.

Sedaj se je voda umaknila, reka se je vrnila v svojo strugo, a občutki in spomini bodo vedno ostali zasidrani v vsakem od nas, z željo, da se kaj takega nikoli več ne ponovi.

Spoštovane občanke in občani – zbrali smo kar nekaj zahval in izjav, ki jih želimo deliti z vami in jih v nadaljevanju prispevka objavljamo v celoti.

Ob tej priložnosti so za naše glasilo podali izjave in zahvale – citiramo:

Marko Virag,
župan Občine Beltinci

Spoštovani!
Ob naravni katastrofi, ki je prizadela našo državo in naše kraje, smo spet pokazali izjemno medčloveško solidarnost in pripravljenost pomagati ljudem v stiski. Nimam besed, s katerimi bi se lahko dovolj zahvalil vsem, ki ste z nadčloveškimi napori pomagali pomoči potrebnim. Vsem skupaj in vsakemu posebej – velika hvala!
Življenja brez vas, vaše solidarnosti, vaše odkritosrčne pomoči in povezovalnosti si pravzaprav sploh ne znamo predstavljati. Ta ponos, ki ga poosebljate, kaže na plemenitost poslanstva, ki ga opravljate tako vsi posamezniki kot vsa društva, ki vas združujejo.
Vi vsi ste naši junaki in navdih mladim generacijam, da bodo enkrat ponosni nasledniki velikih ljudi.
Velika in lepa hvala za vso vašo pomoč! Tudi občina Beltinci bo prizadetim v tej naravni katastrofi pomagala po najboljših močeh.

Alojz Vinčec,
poveljnik CZ občine Beltinci

Spoštovane občanke, občani in pripadniki sistema zaščite in reševanja!
Rad bi izrekel besede zahvale vsem, ki ste ob letošnjih vremenskih ujmah pomagali, da je naša skupnost boljša, kot bi bila, če Vas ne bi bilo.
Najprej bi se rad zahvalil gasilcem in gasilkam v občini Beltinci, ki so opravili ogromno dela ob letošnjih naravnih nesrečah. Gasilstvo v naši občini temelji na več kot 100-letni tradiciji, za kar v zadnjem obdobju skrbi Občina Beltinci, ki finančno podpira sistem zaščite in reševanja. Brez vas, dragi prostovoljci, ki ste se prostovoljno odzvali klicu na pomoč, intervencije ne bi bile opravljene v takšnem času in obsegu.
Velik hvala vsem sodelujočim in tudi vsem, ki ste na kakršen koli način še pomagali (s hrano in pijačo) ob letošnjih poplavah v naši občini!

Blaž Mlinarič, vodja intervencije GZ Beltinci, podpoveljnik, gasilski častnik II. stopnje

Med petkom, 4. 8. 2023, in ponedeljkom, 7. 8. 2023, je bilo na območju Gasilske zveze Beltinci skupno izvedenih 47 intervencij. Največ dela je bilo s polnjenjem vreč ter utrjevanjem in gradnjo začasnih visokovodnih nasipov, kjer ti še niso bili zgrajeni. Večje intervencije so bile vodene s strani GZ Beltinci, manjše intervencije po vaseh pa so odvodili vodje v posameznih društvih.
Začasni nasipi so se zgradili na treh relacijah: čistilna naprava Melinci–Gornja Bistrica (do obstoječega nasipa) v razdalji 350 m, Ižakovci Melinci na petih lokacijah, skupno 250 m in pred začetkom nasipa v Ižakovcih iz strani Dokležovja.
PGD Melinci, PGD Ižakovci in nekatera društva GZ Beltinci so v sodelovanju z GZ Črenšovci in prostovoljci uspela zgraditi nasipe in preprečiti nadaljnje razlivanje reke Mure.
Zaradi slabega stanja obstoječih nasipov je največjo nevarnost predstavljal nasip v Ižakovcih na dveh lokacijah, kjer smo morali utrditi skupno 130 m nasipa. Zaradi prepuščanja je bilo poplavljeno športno igrišče v Ižakovcih, kjer se je voda začela razlivati tudi proti okoliškim hišam, ki pa smo jih zavarovali z izgradnjo protipoplavnega nasipa iz vreč. PGD Ižakovci je ob pomoči KS Ižakovci in drugih društev v vasi ter prostovoljcev uspelo utrditi nasip in preprečiti prepuščanje.
Prepuščanje nasipa v kombinaciji z nizko nadmorsko višino, ki je predstavljala še nevarnost razlivanja podtalnih voda, je grozilo poplavljanje tudi delu naselja Dokležovje. PGD Dokležovje je zaščitilo okoliške hiše s protipoplavnimi vrečami in prečrpavalo razlito vodo nazaj čez nasip na poplavno območje. Sodelovalo je več Gasilskih društev, KS Dokležovje z društvi v vasi ter ostali prostovoljci.
Poplavno nevarnost je predstavljal tudi potok Dobel na relaciji Bratonci–

Beltinci, kjer je brežina ob strugi zelo nizka in je zaradi visokega vodostaja prišlo do razlivanja potoka na okoliške njive v dolžini pribl. 200 m, proti naselju Beltinci. Da bi zaščitili Beltince pred poplavljanjem, smo zgradili nasipe iz protipoplavnih vreč vzdolž Ribiške in Poljske poti. Na kritičnih točkah ob potoku v bližini naselja Beltinci so se zgradili nasipi, da bi se preprečilo nadaljnje izlivanje. Za zmanjšanje hitrosti razlivanja se je na dveh lokacijah prekopala poljska pot, s čimer se je razlita voda speljala nazaj v strugo potoka. Pri aktivnostih ob potoku Dobel so sodelovali PGD Beltinci in nekatera društva GZ Beltinci, KS Beltinci z društvi ter ostali prostovoljci.

V soboto zvečer smo bili s strani občine Črenšovci obveščeni, da je prišlo do pretrganja visokovodnega nasipa v naselju Dolnja Bistrica. Prosili so za pomoč, za namestitev evakuiranih prebivalcev. Civilna zaščita in gasilska društva so v prostorih OŠ zagotovili namestitve za 70 ljudi, ki pa na koncu niso bila potrebna, saj se je večina prebivalcev evakuirala k svojim sorodnikom.

Kot vodja intervencije se v imenu GZ Beltinci zahvaljujem za dobro sodelovanje Civilni zaščiti občine Beltinci, Občini Beltinci, ki je omogočila nabavo potrebnega materiala in Javnemu komunalnemu podjetju Komuna Beltinci za dovoz peska in pomoč z mehanizacijo. Prav tako bi se zahvalil vsem prostovoljcem in podjetnikom, ki so s svojo mehanizacijo olajšali delo.

Rok Senica,
podpoveljnik PGD Beltinci

V soboto, 5. 8. 2023, ob 8.35 je bil zbor gasilcev pri Gasilskem domu Beltinci za izgradnjo nasipa zaradi vode, ki je pritekala iz potoka Dobel in ogrožala bližnje stanovanjske objekte. Prvi nasip iz protipoplavnih vreč je bil zgrajen od Ribiške poti 14 do čebelarskega doma (nahaja se naprej po cesti od Poljske poti 16) in od Ribiške poti 14 do Ribiške poti 1c. Zaradi dviganja gladine vode pri nasipu iz vreč, smo bili primorani izgraditi še en nasip, s katerim smo preusmerili potok Dobel nazaj v svojo strugo. Nasip je bil izgrajen pred mostom, ki povezuje Beltince in zaselek Nemščak. Sodelovali so: gasilci PGD Beltinci, PGD Lipovci, Komuna, javno komunalno podjetje Beltinci in krajani ter krajanke Beltincev.

Andrej Panker,
poveljnik PGD Dokležovje

V imenu PGD Dokležovje se ob poplavah, ki so nas prizadele v začetku avgusta, zahvaljujemo vsem, ki so nesebično sodelovali. Zahvala gre predvsem članom društev NK Dokležovje, Društvo čolnarjev Dokležovje, Kulturno društvo Dokležovje; Občini Beltinci, Civilni zaščiti Pomurja in ostalim prostovoljnim gasilskim društvom (Bratonci, Lipa in Odranci) ter vsem krajanom, ki ste nam priskočili na pomoč pri polnjenju vreč in razvozu po vasi. Ne smemo pa pozabiti vseh gospodinj, ki ste nam pripravile zelo dobre prigrizke in okrepčila, da smo zmogli te napore. Še enkrat hvala!

Dominik Zorko, vodja intervencije
PGD Ižakovci, podpoveljnik, višji gasilec

Intervencije ob poplavah so v naši vasi trajale od petka, 4. 8. 2023, in se nadaljevale tudi v naslednji teden. Sam sem odvodil 3 intervencije.

V nedeljo, 6. 8. 2023, smo ob pomoči

društev v vasi in prostovoljcev KS Ižakovci utrjevali nasip na dveh lokacijah, in sicer ob igrišču ter na začetku vasi iz smeri Dokležovja. Delo smo organizirali tako, da je ena ekipa gasilcev in prostovoljcev ob igrišču polnila vreče s peskom, druga pa je vreče zlagala na nasip in ga s tem utrjevala.

Na mestu, kjer se iz smeri naselja Dokležovje začne protipoplavni nasip, smo le-tega utrjevali že v mesecu maju, ko je reka Mura letos prvič poplavljala. Tokrat pa smo ga še bolj utrdili z dodatnimi vrečami in navoženo zemljo. Ob igrišču smo s protipoplavnimi vrečami in navoženo zemljo utrdili nasip v dolžini približno 100 m, tudi ob pomoči podjetnikov, ki so nam pomagali s traktorji in gradbeno mehanizacijo.

Zaradi razlivanja poplavne vode in dviga podtalnice na in ob igrišču smo iz protipoplavnih vreč zgradili tudi nasip za hišami v bližini igrišča. V ponedeljek smo ta nasip dogradili in ga povišali, saj se je višina vode na igrišču, kljub padcu vodostaja reke Mure, dvignila zaradi dviga podtalnice.

V torek smo zaradi zvišane podtalne vode iz hiše v Ižakovcih izčrpali približno 100 m^3 vode.

Ob tej priložnosti bi se rad zahvalil vsem, ki so se nam pridružili in pomagali po svojih najboljših močeh. Skupaj nam je uspelo, da smo našo vas obvarovali pred najhujšim.

Matej Duh, poveljnik PGD Melinci

Spoštovani občani in občanke!

V začetku avgusta nam je narava spet pokazala svojo moč; konkretno v naši vasi z naraslo reko Muro in njenim rekordnim vodostajem. Situacija je bila resna in resno smo se lotili izzivov ob varovanju vasi pred poplavo tudi člani PGD Melinci. Dokazali smo, da ob izrednih situacijah znamo stopiti skupaj in s skupnimi močmi rešiti še kako velik izziv.

Intervencije so bile zahtevne, saj smo delali več dni skupaj v dežju, blatu in ob neprespanih nočeh. Hkrati smo morali stalno opazovati nasip. Ob intervencijah so nam pomagali tudi člani ostalih društev v naši občini, za kar se jim iskreno zahvaljujemo. Zahvala gre tudi vodstvu Občine Beltinci, Komuni, GZ Beltinci in civilni zaščiti, saj so nam pravočasno poskrbeli material, ki je bil nujno potreben za izdelavo nasipov.

Izpostaviti moram tudi krajane Melincev. Kljub temu da smo v nedeljo praznovali proščenje, smo ob istem trenutku rabili pomoč krajanov, da smo povišali nasipe in naredili zalogo protipoplavnih vreč, saj so nasipi na določenih mestih že bili premočeni, vodostaj pa je še naraščal. Odziv je bil neverjeten, rezultati pa hitro vidni, saj smo le v nekaj urah uspeli utrditi nasipe. Verjamem, da nam bo to ostalo v lepem spominu, še posebej zaradi tega, ker so vsi ukrepi bili pravilni in uspešni in posledično v naši vasi nismo čutili večjih posledic. Skupaj smo pokazali moč skupnosti in srčnost prostovoljcev. Zato na tem mestu izražam globoko zahvalo gasilcem, gasilkam in vsem, ki ste kakor koli prispevali k reševanju. Iskrena hvala!

z gasilskim pozdravom
»NA POMOČ!«,

občinska uprava Občine Beltinci

Sprejeti sklep 2. dopisne seje Občinskega sveta Občine Beltinci

Na 2. dopisni seji Občinskega sveta Občine Beltinci, ki je bila izvedena dne 28. 8. 2023, je bil sprejet naslednji sklep:

Sklep št. 68/VIII:

Občinski svet Občine Beltinci podaja predhodno soglasje k razrešitvi Gabrijele Küzma s funkcije direktorice Javnega zavoda za turizem, kulturo in šport Beltinci.

Izvleček sklepa iz zapisnika 8. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci povzela

Lilijana Bežan Horvat

Sprejeti sklepi 8. redne sejeObčinskega sveta Občine Beltinci

Na 8. redni seji Občinskega sveta Občine Beltinci, ki je bila izvedena dne 2. 10. 2023, so bili sprejeti naslednji sklepi:

Sklep št. 69/VIII:

1. Sprejem zapisnika 7. redne seje in 2. dopisne seje Občinskega sveta Občine Beltinci in realizacija sklepov 7. redne seje in 2. dopisne seje Občinskega sveta Občine Beltinci
2. Obravnava in sprejem Odloka o pokopališkem redu v Občini Beltinci v prvi obravnavi
3. Obravnava in sprejem Odloka o načinu opravljanja obvezne občinske gospodarske javne službe, 24-urne dežurne pogrebne službe v Občini Beltinci v prvi obravnavi
4. Obravnava in sprejem Pravilnika o ohranjanju in spodbujanju razvoja kmetijstva, gozdarstva in podeželja v Občini Beltinci v eni obravnavi
5. Sprejem letnega programa ukrepov za ohranjanje in spodbujanje razvoja kmetijstva, gozdarstva in podeželja v Občini Beltinci za leto 2023
6. Rebalans 1. proračuna Občine Beltinci za leto 2023 in sprejem Sklepa o dodatni dolgoročni zadolžitvi
7. Sofinanciranje avtobusnih prevozov osnovnošolskih učencev v Osnovno šolo Beltinci v šolskem letu 2023/2024
8. Pobude in vprašanja članov Občinskega sveta Občine Beltinci
9. Poročilo župana o pomembnejših dogajanjih v Občini Beltinci

Sklep št. 70/VIII:

Sprejme oz. potrdi se vsebina zapisnika 7. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci v predlagani obliki in vsebini.

Sklep št. 71/VIII:

Sprejme oz. potrdi se vsebina zapisnika 2. dopisne seje Občinskega sveta Občine Beltinci v predlagani obliki in vsebini.

Sklep št. 72/VIII:

1. Občinski svet Občine Beltinci sprejme Odlok o pokopališkem redu v Občini Beltinci v predlagani obliki in vsebini v prvi obravnavi.
2. Po sprejemu v prvi obravnavi se Odlok o pokopališkem redu v Občini Beltinci posreduje v 30-dnevno javno obravnavo, v okviru katere se pripravi tudi temeljita ocena finančnih posrednic odloka.

Sklep št. 73/VIII:

1. Občinski svet Občine Beltinci sprejme Odlok o načinu opravljanja obvezne občinske gospodarske javne službe, 24-urne dežurne pogrebne službe v Občini Beltinci v predlagani obliki in vsebini.
2. Po sprejemu v prvi obravnavi se Odlok o načinu opravljanja obvezne občinske gospodarske javne službe, 24-urne dežurne pogrebne službe v Občini Beltinci, posreduje v 30-dnevno javno obravnavo, v okviru katere se pripravi tudi temeljita ocena finančnih posledic odloka.

Sklep št. 74/VIII:

Občinski svet Občine Beltinci sprejme Pravilnik o ohranjanju in spodbujanju razvoja kmetijstva, gozdarstva in podeželja v Občini Beltinci v eni obravnavi.

Sklep št. 75/VIII:

Občinski svet Občine Beltinci na predlog Odbora za kmetijstvo Občinskega sveta Občine Beltinci sprejme Program ukrepov za dodelitev pomoči na področju ohranjanja in spodbujanja razvoja kmetijstva in podeželja v Občini Beltinci za leto 2023, predvidenih v 13., 14., 15., 16., 17., 18., 22., 23., 25., 26. členu Pravilnika o ohranjanju in spodbujanju razvoja kmetijstva, gozdarstva in podeželja v Občini Beltinci, in sicer:

1. Za UKREP 1 iz 13. čl. pravilnika: Pomoč za naložbe v kmetijska gospodarstva v zvezi s primarno kmetijsko proizvodnjo (14. člen Uredbe Komisije (EU) št. 2022/2472)

Podukrep 1.1 Posodabljanje kmetijskih gospodarstev

Skupna okvirna višina sredstev za izvedbo tega podukrepa je 7.000,00 EUR.

1.) Pomoč se dodeli za naslednje namene:

- stroške gradnje, nakupa, vključno z zakupom, ali izboljšanja nepremičnin, vključno z naložbami v pasivno hišno ožičenje ali strukturirano polaganje kablov za podatkovna omrežja in po potrebi pomožni del pasivnega omrežja na zasebni lastnini zunaj stavbe, pri čemer je nakup zemljišč upravičen le v obsegu, ki ne presega 10 % skupnih upravičenih stroškov zadevne dejavnosti;
- stroški nakupa strojev in opreme do tržne vrednosti sredstva;
- stroški honorarjev arhitektov, inženirjev in svetovalcev ter honorarji, povezani s svetovanjem o okoljski in gospodarski trajnosti, vključno s študijami izvedljivosti;
- pristojbine za pridobitev, razvoj ali uporabo računalniške programske opreme, računalniškega oblaka in podobnih rešitev ter pridobitev patentov, licenc, avtorskih pravic in blagovnih znamk.

2.) Intenzivnost pomoči znaša do 30 % upravičenih stroškov naložb na kmetijskih gospodarstvih.

3.) Najvišji skupni znesek dodeljene pomoči znaša 2.500,00 EUR na kmetijsko gospodarstvo na leto.

2. Za UKREP 2 iz 16. čl. pravilnika Pomoč za komasacijo kmetijskih zemljišč (15. člen Uredbe Komisije (EU) št. 2022/2472)

Skupna okvirna višina sredstev za izvedbo tega ukrepa je 1.000,00 EUR.

Upravičeni stroški so stroški pravnih in upravnih postopkov pri medsebojni menjavi in nakupu kmetijskih zemljišč, vključno s stroški geodetskega pregleda.

Intenzivnost pomoči znaša do 100 % upravičenih stroškov pravnih in upravnih postopkov, vključno s stroški pregleda.

3. Za UKREP 3 iz 17. člena Pravilnika; Pomoč za naložbe v zvezi s predelavo in trženjem kmetijskih proizvodov (17. člen Uredbe Komisije (EU) št. 2022/2472)

Skupna okvirna višina sredstev za izvedbo tega ukrepa je 1.000,00 EUR.

(1) Upravičeni stroški:

a. za gradnjo, nakup, vključno z zakupom, ali izboljšanje nepremičnin, vključno z naložbami v pasivno hišno ožičenje ali strukturirano polaganje kablov za podatkovna omrežja in po potrebi pomožni del pasivnega omrežja na zasebni lastnini zunaj stavbe, pri čemer je nakup zemljišč upravičen le v obsegu, ki ne presega 10 % skupnih upravičenih stroškov zadevne dejavnosti;
b. nakup ali zakup strojev in opreme do tržne vrednosti sredstva;
c. splošne stroške na področju izdatkov iz točk a) in b), kot so honorarji arhitektov, inženirjev in svetovalcev, plačila za storitve svetovanja v zvezi z okoljsko in ekonomsko trajnostjo, vključno s stroški za študije izvedljivosti; študije izvedljivosti ostanejo upravičen izdatek tudi takrat, ko glede na njihove rezultate niso nastali nobeni izdatki v okviru točk a) in b);
d. pristojbine za pridobitev, razvoj ali uporabo računalniške programske opreme, računalniškega oblaka in podobnih rešitev ter pridobitve patentov, licenc, avtorskih pravic in blagovnih znamk.

(2) Intenzivnost pomoči ne sme presegati 30 % upravičenih stroškov.

4. Za UKREP 4 iz 18. člena Pravilnika, Pomoč za plačilo zavarovalnih premij (28. člen Uredbe Komisije (EU) št. 2022/2472)

Skupna okvirna višina sredstev za izvedbo tega ukrepa je 11.000,00 EUR.

1.) Upravičeni stroški so stroški

zavarovalnih premij, vključno s pripadajočim davkom od prometa zavarovalnih poslov.

2.) Intenzivnost pomoči po tem pravilniku, skupaj s pomočjo po nacionalni uredbi o sofinanciranju zavarovalnih premij za zavarovanje primarne kmetijske proizvodnje, ne sme preseči 70 % stroškov zavarovalne premije, kar za leto 2023 na nivoju občine znaša 10 %.

3.) Najvišji skupni znesek dodeljene pomoči znaša 2.500,00 EUR na kmetijsko gospodarstvo na leto.

5. Za UKREP 5 iz 22. člena Pravilnika; Pomoč za naložbe v predelavo in trženje kmetijskih in živilskih proizvodov ter naložbe v dopolnilno in nekmetijsko dejavnost na kmetiji – de minimis

Skupna okvirna višina sredstev za izvedbo tega ukrepa je 1.000,00 EUR.

(1) Upravičeni stroški:

- stroški izdelave projektne dokumentacije za naložbo v predelavo in trženje kmetijskih in živilskih proizvodov ter naložbe v dopolnilne in nekmetijske dejavnosti na kmetiji;
- stroški gradnje ali obnove objekta za dejavnosti predelave in trženja kmetijskih proizvodov ter dopolnilne in nekmetijske dejavnosti na kmetiji;
- stroški nakupa opreme in naprav za dejavnosti predelave in trženja na kmetijah ter dopolnilne in nekmetijske dejavnosti.

(2) Intenzivnost pomoči:

- do 40 % upravičenih stroškov.

6. Za UKREP 6 iz 23. člena Pravilnika Pomoč za izobraževanje in usposabljanje na področju dopolnilnih in nekmetijskih dejavnosti na kmetiji ter predelave in trženja

Skupna okvirna višina sredstev za izvedbo tega ukrepa je 500,00 EUR.

(1) Upravičeni stroški:

- stroški kotizacije in šolnin za tečaje, seminarje, predavanja in strokovne ekskurzije, povezane z dopolnilnimi in nekmetijskimi dejavnostmi ter predelavo in trženjem kmetijskih proizvodov;
- stroški prevoza in stroški vstopnin za strokovne oglede, povezane z dopolnilnimi in nekmetijskimi dejavnostmi ter predelavo in trženjem kmetijskih proizvodov;
- stroški strokovnih gradiv, pomembnih za izobraževanje in usposabljanje, povezano z dopolnilnimi in nekmetijskimi dejavnostmi ter predelavo in trženjem kmetijskih proizvodov;
- stroški udeležbe na sejmih, povezanih z dopolnilnimi in nekmetijskimi dejavnostmi ter predelavo in trženjem kmetijskih proizvodov.

(2) Intenzivnost pomoči:

- do 50 % upravičenih stroškov.

7. Za UKREP 7 iz 25. člena pravilnika Podpora ohranjanju oziroma povečevanju rodovitnosti tal

Skupna okvirna višina sredstev za izvedbo tega ukrepa je 38.500,00 EUR.

1.) Pomoč se dodeli za stroške nakupa sredstev za zmanjšanje kislosti tal (nakup apnenčeve moke, agro apna ipd.), analizo zemlje.

2.) Intenzivnost pomoči znaša do 50 % upravičenih stroškov oz. do 2.500,00 EUR na kmetijsko gospodarstvo na leto.

Skupna višina sredstev za vse ukrepe po Programu ukrepov za dodelitev pomoči na področju ohranjanja in spodbujanja razvoja kmetijstva, gozdarstva in podeželja v Občini Beltinci za leto 2023 znaša 60.000,00 EUR.

V kolikor v okviru sprejetega Letnega programa ukrepov za ohranjanje in spodbujanje razvoja kmetijstva, gozdarstva in podeželja v Občini Beltinci za leto 2023 predvidena sredstva za posamezen ukrep niso v celoti uporabljena, se preostanek teh sredstev lahko uporabi (prerazporedi) za drugi ukrep, ki je določen med ukrepi finančnih spodbud za to leto.

Ne glede na določila iz prejšnjih točk Letnega programa ukrepov za ohranjanje in spodbujanje razvoja kmetijstva, gozdarstva in podeželja v Občini Beltinci za leto 2023 se pomoč pri posameznem ukrepu sorazmerno zniža, v kolikor je iz zahtevkov prosilcev pomoči razvidno, da bi bil presežen znesek predviden v letnem programu ukrepov za posamezen ukrep, pri drugem ukrepu pa tudi ni na razpolago »viška« teh sredstev.

Sklep št. 76/VIII:

1.) Sprejme se rebalans 1. proračuna Občine Beltinci za leto 2023 v predloženi obliki in vsebini.

2.) Načrt razvojnih programov, sprejet na tej seji, se uporablja do sprejema rebalansa proračuna Občine Beltinci za leto 2024, predvidoma v mesecu marcu oz. aprilu 2024.

3.) V skladu z določilom 16. člena Odloka o proračunu Občine Beltinci za leto 2023 Občinski svet Občine Beltinci pooblašča župana, da z najugodnejšim ponudnikom kredita, po pridobitvi soglasja o zadolževanju s strani Ministrstva za finance, podpiše pogodbo o najemu dolgoročnega kredita v višini 1.000.000,00 Evrov, z dobo vračanja do 10-ih let, za investicije, vključene v veljavni proračun Občine Beltinci za leto 2023.

Sklep št. 77/VIII:

1.) Občinski svet Občine Beltinci soglaša, da se v šolskem letu 2023/2024 iz občinskega proračuna 100 % sofinancirajo avtobusni prevozi vseh učencev – vozačev v Osnovno šolo Beltinci in nazaj domov, in sicer iz vseh vasi in zaselkov v občini, kjer je urejen ta avtobusni prevoz.

Sredstva za ta namen so zagotovljena v proračunu Občine Beltinci za leto 2023 in v proračunu Občine Beltinci za leto 2024.

2.) Sklep začne veljati takoj po sprejetju, uporablja pa se od 1. 9. 2023 naprej.

Izvleček sklepov iz zapisnika 8. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci povzela

Lilijana Bežan Horvat

SMS obveščanja o odvozu odpadkov bodo nadomestila potisna sporočila prek mobilne aplikacije Saubermacher – Komunala

Želite tudi v prihodnje prejemati obvestila o odvozu odpadkov in ostale pomembne informacije? Naložite si mobilno aplikacijo Saubermacher – Komunala.

V podjetju Saubermacher – Komunala smo v letu 2021 lansirali mobilno aplikacijo, s katero smo želeli svoje storitve približati uporabnikom in omogočiti ažurne, hitre in zanesljive informacije ter enostavno podajanje povratnih informacij o naših storitvah. **Ena od pomembnih funkcionalnosti aplikacije je tudi obveščanje o odvozih odpadkov s potisnimi sporočili dan pred odvozom posamezne vrste odpadka.**

Z začetkom leta 2024 bomo z vidika racionalizacije in prijaznosti naše mobilne aplikacije uporabnikom **SMS obveščanje o terminih odvoza odpadkov opustili, nadomestilo** pa **ga bo** obveščanje **prek mobilne aplikacije.** V tem času lahko aplikacijo spoznate in preizkusite tudi vse ostale funkcionalnosti, ki jih nudi.

Poleg potisnih sporočil o terminih odvoza odpadkov mobilna aplikacija nudi veliko več od storitve SMS obveščanja. Z njo imate hiter dostop do informacij o urniku odvoza in delovnem času zbirnega centra, brez računa se lahko identificirate v zbirnem centru, pregledujete odprte obveznosti in plačane račune, enostavno oddate naročilo za odvoz kosovnih odpadkov ali naročilo za nakup vreč, nam posredujete reklamacije, prejemate nasvete za pravilno ravnanje z odpadki ter obvestila in novice o našem delu ...
Mobilno aplikacijo Saubermacher – Komunala si lahko naložite na svojo mobilno napravo v trgovinah Google Play oziroma App Store oziroma enostavno poskenirate QR kodo.

Vse informacije o našem delu, vključno z urniki odvoza odpadkov po naseljih, najdete tudi na naši spletni strani www.saubermacher-komunala.si, urnike odvozov za leto 2024 pa boste kot doslej prejeli meseca decembra 2023.

Upamo, da boste našo mobilno aplikacijo z zadovoljstvom uporabljali in se vam hkrati zahvaljujemo, da nam pomagate ustvarjati zdravo okolje.

Preventivna akcija ločevanja odpadkov

SKUPNA OBČINSKA UPRAVA
Medobčinski inšpektorat
občin Beltinci,
Črenšovci, Odranci, Turnišče in Velika Polana

ANALIZA VSEBNOSTI ZABOJNIKOV ZA OSTALE ODPADKE
(črni zabojnik)

BELTINCI, 19. 9. 2023

Pripravili:
Alenka Maroša, univ.dipl.inž., medobčinska inšpektorica
Petra Hozjan, dipl.inž.ok.gradb. (UN), strokovna sodelavka

1. UVOD

Na območju občine Beltinci je dne 19. 9. 2023 v sodelovanju z izvajalcem gospodarske javne službe zbiranja komunalnih odpadkov **Saubermacher - Komunala Murska Sobota d.o.o.** potekala preventivna akcija na temo ločevanja odpadkov. Akcija je potekala na način analize vsebnosti zabojnikov za ostale odpadke pri fizičnih osebah/gospodinjstvih.

Ločeno zbiranje odpadkov iz gospodinjstev je naša skupna odgovornost. Pomeni, da skrbno, strokovno in pravilno razvrstimo odpadke že na mestu njihovega nastanka in jih pustimo na za to predvidenih mestih.

Ločevanje odpadkov je danes nekaj vsakdanjega, s čimer se srečujemo. A posamezniki še vedno delamo napake in se srečujemo z vprašanji, kam sodi kateri odpadek. Na spletni strani izvajalca GJS zbiranja komunalnih odpadkov (https://www.saubermacher-komunala.si) najdemo navodila za ločeno zbiranje odpadkov, kjer lahko takoj preverimo, kam odložiti posamezni odpadek.

POMEMBNOST LOČEVANJA ODPADKOV NA IZVORU

- nadaljnja uporaba ločeno zbranih odpadkov– NOV VIR SUROVIN
- reševanje problema velikih količin odpadkov
- VAROVANJE OKOLJA
- zmanjšanje STROŠKOV ravnanja z odpadki
- ohranjanje NARAVNIH VIROV
- varčevanje z ENERGIJO

2. UGOTOVITVE

Število analiziranih zabojnikov: **trinajst (13)**

Izmed trinajstih pregledanih zabojnikov za ostale odpadke je bila vsebina ustrezna le v enem zabojniku.
V kar enajstih zabojnikih za ostale odpadke so bile odložene velike količine **PAPIRJA** (papir, karton, kartonska embalaža) in **EMBALAŽE** (konzerve, pločevinke, plastične folije, alu folije, plastenke pijač, plastična embalaža).

Sedem zabojnikov je vsebovalo **BIOLOŠKE ODPADKE**, predvsem ostanke hrane, olupke, jajčne lupine. Prav zanimiva ugotovitev pa je bila, da imajo ravno vsa ta gospodinjstva, ki so v zabojniku za ostale odpadke imele odložene biološke odpadke, zagotovljeno ločeno zbiranje bioloških odpadkov z zabojnikom (rjavi zabojnik). Kljub temu da imajo zabojnik za biološke odpadke, so se odločili za nepravilno ločevanje in odlaganje omenjenih odpadkov v zabojnik za ostale odpadke.

V šestih zabojnikih smo zasledili **KOSOVNE ODPADKE**. Prevladoval je tekstil, odloženi pa so bili tudi večji plastični predmeti (okovje za registrsko tablico) in kovinski premeti.

V dveh zabojnikih smo zasledili **STEKLO** (steklenice, kozarci za konzerviranje) in **NEVARNE ODPADKE** (avtomobilski filtri, embalaža zaščitnega sredstva za les).

3. ZAKLJUČEK

Tokratna akcija je bila predvsem preventivne narave, s ciljem ugotoviti stanje glede ločevanja komunalnih odpadkov v gospodinjstvih. Medobčinski inšpektorat ugotavlja, da ločevanje odpadkov še vedno ni "resno vzeta" tema – ljudje se namreč še vedno ne poslužujejo strogega ločevanja odpadkov in zanemarjajo njegov pomen.

Na podlagi ugotovitev bo Medobčinski inšpektorat nadaljeval akcijo nadzora ločevanja komunalnih odpadkov.

Poskrbimo, da bodo odpadki pravilno ločeni in da se bodo količine mešanih komunalnih odpadkov zmanjšale!

Poskrbimo za našo naravo – naše okolje!

Zahvala

Knjige so sanje,
ki jih držimo v rokah.
(Neil Gaiman)

Spoštovani g. župan Marko Virag!

V imenu učencev in zaposlenih se vam zahvaljujem, da ste nas ob začetku šolskega leta 2023/24 spet razveselili s knjigami za šolsko knjižnico OŠ Beltinci, ki bodo bogata izbira za branje naših uporabnikov.

Prijazen pozdrav!

Matejka Horvat, ravnateljica šole
Cvetka Rengeo, šolska knjižničarka

PROSTOFER S ♥ NA POTI

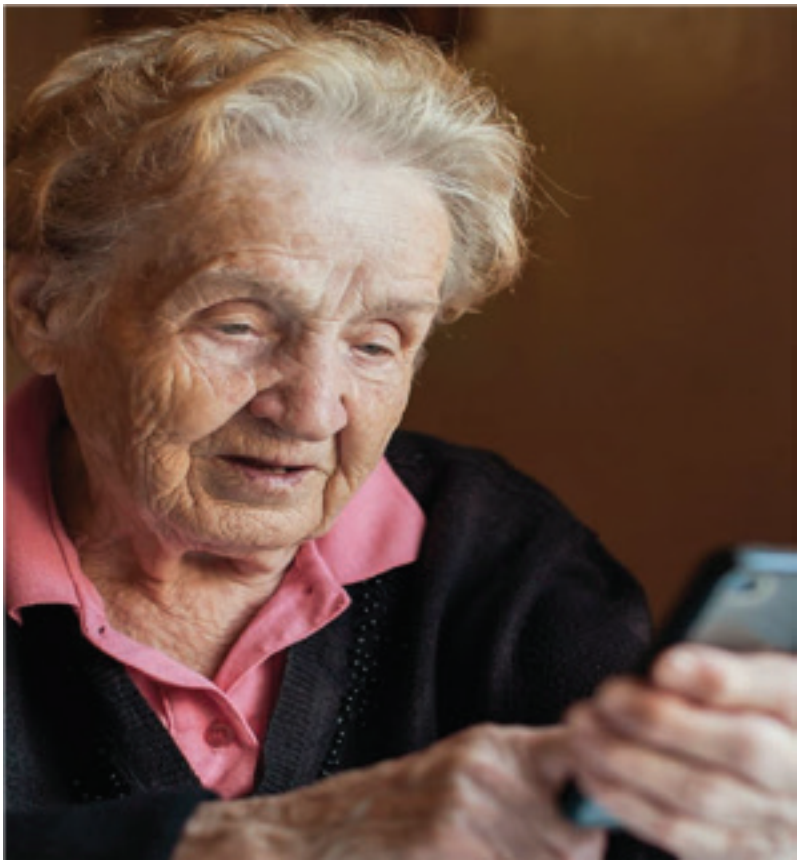

BREZPLAČNI PREVOZI ZA STAREJŠE

so namenjeni vsem, ki ne vozijo sami, nimajo sorodnikov, imajo nizke mesečne dohodke in ne zmorejo uporabljati javnih prevozov.

Prostovoljni vozniki vas odpeljejo po nujnih opravkih: do zdravnika, banke, pošte, upravne enote, lekarne ...

www.prostofer.si

VSAJ 3 DNI PRED PREVOZOM POKLIČITE NA BREZPLAČNO ŠTEVILKO

080 10 10

Muzej Stara vaga in čevljarska zbirka Beltinci

Ob letošnjem odprtju Dnevov evropske kulturne dediščine in Tedna kulturne dediščine 2023 v Beltincih, nam je po dolgoletnih prizadevanjih članov Sveta Krajevne skupnosti Beltinci, KUD-a Beltinci in nekaj entuziastov v prostorih nekdanje stare vage, ki je v lasti KS Beltinci, uspelo pripraviti razstavo predmetov iz stare znane čevljarske delavnice Ričko iz Veržeja.

Ideja je bila dolgoletna želja po ohranitvi spomina na čevljarsko dejavnost, ki je bila tudi v našem kraju zelo pogosta obrt; v najboljših časih je bilo v našem kraju aktivnih vsaj osem čevljarskih delavnic, a se na žalost ni ohranila niti ena.

Zato sva s pokojnim dr. Nikolajem Szepessyjem prišla na idejo, da bi lahko preko poznanstev prepeljala opremo čevljarske delavnice iz Veržeja k nam, saj nam jo sorodniki pokojnega obrtnika želeli podariti .

Takoj smo našli prevoz, delavci iz Socialnega podjetništva so nam pomagali stvari naložiti in že smo imeli delavniško opremo doma, v Beltincih. Na žalost se je zataknilo pri lokaciji za delavnico v obliki muzeja, saj smo jo deponirali v prostore stare Vorošove domačije, katera pa je bila predvidena za drug projekt, ki pa ni bil uspešen na razpisu.

Zato smo se člani sveta KS Beltinci odločili, da bomo ohranili staro vago, jo obnovili in po posvetovanju s Pomurskim muzejem Murska Sobota in Bojanom Knificem, vodjo muzeja čevljarstva v Tržiču (ki je prav tako pozdravil odločitev za ohranitev čevljarske delavnice), v ta prostor umestili tudi opremo čevljarske delavnice Danijela Rička.

Obnova se je začela v letu 2022, vendar smo jo zaradi neugodnega vremena in drugih okoliščin zaključili šele v letu 2023.

Dokončno je bilo vse nared za otvoritev, vendar nam je tudi ob tem ponagajalo vreme in tako smo otvoritev opravili skupaj z uradnim delom otvoritve Dnevov evropske kulturne dediščine v šotoru pri gradu.

Kar nekaj obiskovalcev pa si je muzej Stara vaga in čevljarska zbirka tudi ogledalo, tudi na dan odprtja. Vsem obiskovalcem, ki pa so kljub slabemu vremenu ob napovedani uri prišli na otvoritev, se pa ob tej priložnosti opravičujem.

V ponedeljek, 2. 10. 2023, pa smo imeli v tem muzeju veliko število mlajših obiskovalcev, saj so nas obiskali učenci iz OŠ Beltinci, in sicer štirje oddelki prvega razreda in trije oddelki drugega razreda. Otroci, njihovi spremljevalci in učitelji so si z zanimanjem ogledali to našo pridobitev in se ob koncu ogleda z zahvalno listino zahvalili za voden ogled in razlago.

Upam in želim, da se bo spomin na naše prednike, ki so v Beltincih opravljali zahteven poklic čevljarja, ohranil tudi preko te naše zbirke.

Lizika Zadravec

Figova marmelada

V začetku septembra smo dobili veliko vedro, polno sladko dišečih sadežev. Fige. Nekatere med njimi smo takoj pohrustali, samo da smo preverili, ali so res sladke. In sočne. Pa dobre. Ko so se naši želodčki, predvsem pa oči vendarle uspeli upreti slastnim sadežem, smo ugotovili, da glede na količino toliko fig ne moremo pojesti. Odločili smo se, da se lotimo priprave figove marmelade.

Sadeže smo oprali, jih narezali na polovice (in ponovno preverili, ali so dovolj sladke, tako da smo jih nekaj spet pojedli), jih dali v veliko skledo in kuhali. Vmes smo veliko mešali, da se marmelada v nastajanju ne bi slučajno prismodila. Za boljši okus smo dodali kanček ruma (ki se je pokuhal, pustil pa zgolj malo arome), sladkor (ne veliko,

saj smo se že prej prepričali, da so sadeži sladki), limonino lupinico in sok ter na koncu še želin.

Že prvi dan smo en kozarček prihranili, da smo si za večerjo privoščili palačinke s sveže pripravljeno marmelado. Ugotovili smo, da je bila med kuhanjem vroča marmelada bolj sladka kakor pa takrat, ko se je ohladila. Še vedno je bila dovolj sladkana, čeprav so nekateri izmed nas bili nekoliko razočarani nad izgubljeno sladkobo:)

Ko se je preostanek marmelade vendarle uspešno ohladil, smo stekleničke okrasili z napisom in dodatkom, kjer smo zapisali, kdo je marmelado izdelal. Nekatere stekleničke smo podarili, večino pa obdržali, da se še večkrat posladkamo.

Mladostniki iz intenzivne stanovanjske skupine Dokležovje z vzgojiteljico Nino Rojnik

Literarni obisk na OŠ Beltinci

Od četrtka, 14. 9. 2023, do sobote, 16. 9. 2023, je v Murski Soboti potekalo 28. srečanje slovenskih mladinskih pisateljev *Oko besede*, v okviru katerega poteka tudi podelitev večernice, nagrade za najboljše slovensko otroško in mladinsko izvirno literarno delo preteklega leta. Letos jo je prejela pisateljica Špela Frlic za delo *Bleščivka,* knjiga je izšla pri Mladinski knjigi.

V okviru literarnega srečanja pomurske vrtce, osnovne in srednje šole vedno obiskujejo mladinski pesniki in pisatelji. Na naši šoli so ti obiski stalnica in čudovita priložnost, da učenci spoznavajo slovensko mladinsko književnost in ustvarjalce.

V petek, 15. 9. 2023, nas je obiskala pisateljica Marjana Moškrič, ki je predstavila svoje delo učencem od 7. do 9. razreda. Sama je že dobitnica večernica za delo *Ledene magnolije* in nagrade desetnica za knjigi *Stvar* in *Sanje o belem štrpedu*. Pisateljica je brala odlomke iz svojih nagrajenih del in napovedala izid novega romana z naslovom *Sneg*.

Vsakoletno literarno srečanje, ki nam ga v septembru prinaša *Oko besede*, je čudovit kulturni dogodek za življenje šolske knjižnice in najlepši uvod v bralno sezono naših učenk in učencev.

Cvetka Rengeo,
šolska knjižničarka

Na 5. mednarodnem simpoziju o paliativni skrbi v Našicah je sodelovala tudi Splošna bolnišnica Murska Sobota

V Našicah je od 31. avgusta do 1. septembra 2023 potekal že 5. mednarodni simpozij paliativne oskrbe, z naslovom ***Živeti čim boljše***, na katerem so sodelovali domači in tuji strokovnjaki s področja paliativne medicine.

Namen paliativne obravnave je izboljšati kakovost življenja pacienta in njegovih svojcev, lajšati trpljenje in simptome napredovale bolezni ter delovati v skladu s kulturnimi in verskimi prepričanji pacienta in njegovih svojcev.

Na simpozij smo bili kot predavatelji povabljeni iz Splošne bolnišnice Murska Sobota, kjer smo zastopali Slovenijo, saj smo kot predavatelji sodelovali že na treh simpozijih; prvič na 2. mednarodnem paliativnem simpoziju, ki je bil izveden leta 2017.

Dvodnevni simpozij je obravnaval teme, kot so: kakovost življenja deležnikov v paliativni oskrbi, bioetika v paliativni oskrbi, percepcija paliativne oskrbe v skupnosti ter rehabilitacija paliativnih bolnikov.

Na simpoziju smo si izmenjali najnovejša znanja in izkušnje v tej pomembni veji medicine. Prav tako je bila to priložnost za srečanje strokovnjakov in izmenjavo izkušenj ter navezovanje novih poznanstev in sodelovanj. Poleg domačih in hrvaških strokovnjakov s področja paliative so sodelovali tudi strokovnjaki iz Švedske in Bosne in Hercegovine.

Iz soboške bolnišnice smo sodelovali s prispevkom *Razvoj i pružanje skrbi mobilnog palijativnog tima Opće bolnice Murska Sobota za potrebe palijativne skrbi u kućnom okruženju*, s katerim smo predstavili razvoj slovenske paliative, prve izkušnje našega paliativnega mobilnega tima, priložnosti in izzive, potrebe po oddelku in stacionarnih posteljah, predvsem pa veliko potrebo po sistemski ureditvi slovenske paliativne oskrbe.

Odprtja simpozija so se, poleg predstavnikov ministrstva, direktorice Hrvaškega zavoda za urgentno medicino dr. Maje Grba Bujević, udeležili tudi predsednik Hrvaške zbornice medicinskih sester Mario Gazić, vodja zdravstva Osiješko-baranjske županije Serafina Zelić - Kos, gostitelj direktor bolnišnice, Dino Vida ter drugi visoki gostje.

Simpozij je odprla dr. sc. Zvjezdana Gvozdanović, pomočnica direktorja za zdravstveno nego in izrazila zadovoljstvo nad letošnjo udeležbo. Ob tem je povedala:

»Tema letošnjega simpozija je Živeti čim bolje*. Z njo želimo pokazati, kako izobraziti ljudi, kako izboljšati kakovost življenja paliativnih bolnikov, pa tudi njihovih družin in članov*

multidisciplinarnega tima. Posebej bi pozdravila naše naše kolege iz Slovenije, Metko Lipič Baligač in Leona Šabjana, ki so na simpoziju predstavili paliativno medicino v Sloveniji in v Splošni bolnišnici Murska Sobota.

Oddelek za paliativno oskrbo v bolnišnici Našice letos praznuje sedem let delovanja – dve leti v okviru internega oddelka in pet let delovanja kot samostojni oddelek.« Govor ob odprtju je zaključila z mislijo, da ta simpozij promovira tako paliativni oddelek kot tudi mesto Našice in predvsem paliativno oskrbo sámo.

V Splošni bolnišnici Murska Sobota paliativni tim deluje od leta 2021, vanj so vključeni štirje zdravniki in tri diplomirane medicinske sestre. Tim vodi zdravnica **Manuela Kuhar Makoter,** koordinatorica pa je medicinska sestra **Valentina Goršak Lovšin.**

Mobilni paliativni tim izvaja specializirano, celostno in neprekinjeno, na bolnika in svojce osredotočeno, oskrbo.

Člani tima bolnike obiskujejo povsod tam, kjer se nahajajo: doma, v domovih za starejše, v bolnišnicah, pri prijateljih. Oskrba temelji na pravici, da bolnik odloča. Velik poudarek je na avtonomiji in dostojanstvu. Spoštuje se življenje in umiranje se sprejema kot naravni proces življenja.

Ugotavljajo se številne prednosti za bolnike, ki so vključeni v našo obravnavo. Opaža se manj pogoste ponovne hospitalizacije, boljšo obravnavo simptomov, družine lažje zmorejo skrbeti za bolnika.

Cilj članov paliativnega tima je vzpostaviti dobro delujočo mrežo paliativne oskrbe, ki bo v pomoč paliativnim timom na osnovnem nivoju zdravstvenega varstva.

Simpozij je potekal pod pokroviteljstvom Osiječko-baranjske županije, Upravnega oddelka za zdravstvo, socialno varstvo in hrvaške veterane, mesta Našice in Ministrstva za zdravje Republike Hrvaške.

Popoldan smo se udeleženci simpozija sprehodili po parku Dore Pejačevića, kjer so nam v sodelovanju s Turistično skupnostjo mesta Našice in Krajevnim muzejem Našice prikazali žive slike o delu in življenju Dore Pejačević, ki je bila hrvaška violinistka in je ena prvih, ki je v hrvaško glasbo vpeljala orkestralno glasbo.

V Sloveniji imamo še zelo veliko dela na področju paliativne oskrbe, ki pa je nujno potrebna za kakovost življenja paliativnih bolnikov. Je tudi kot možnost zmanjševanja stroškov oskrbe in nenazadnje – pred uvedbo evtanazije, o kateri se pričenjajo razprave v strokovnih krogih – bi bilo potrebno v kliničnih in domačih okoljih kot alternativo razviti in uvesti ravno paliativno medicino.

Kolegice in kolegi so izjemni gostitelji, poleg strokovnega dela nam vedno pripravijo nepozabno druženje in z veseljem krepimo strokovne in prijateljske vezi z njimi.

KONTAKT MOBILNEGA PALIATIVNEGA TIMA

MOBILNA PALIATIVNA ENOTA
obravnava bolnikov v paliativni oskrbi na domu
član paliativnega tima
tel: 041 329 561

24-urni SVETOVALNI TELEFON
svetovanje in vodenje po telefonu
član paliativnega tima
tel: 041 329 561
dosegljivost: 24 ur/dan, vse dni v tednu

Metka Lipič Baligač, mag. zdr. nege
Splošna bolnišnica Murska Sobota

Pestro dogajanje v Vrtcu Beltinci ob začetku šolskega leta

V našem vrtcu nikoli ni dolgčas – ne malim in ne velikim. Zaposleni smo s svojimi aktivnostmi in pripravami na novo šolsko leto pričeli že v avgustu, ko smo oblikovali letni delovni načrt, se srečali s starši otrok novincev in pripravljali prostore za naše male prijatelje, ki smo jih po počitnicah že težko pričakovali.

Prvi dnevi v vrtcu so vedno posebni. Uvajanje otrok novincev zahteva od zaposlenih posebne napore, saj želimo vsakemu otroku omogočiti čim lažjo ločitev od staršev. Posebno pomoč in oporo nudimo tudi staršem, saj so nekateri prvič v situaciji, ko svojega otroka za ves dan oddajo novi, nepoznani osebi. Veseli smo, da so se solzice do danes že posušile,

namesto njih pa so na obrazih veliki nasmehi ob novih dogodivščinah, novih prijateljstvih in veselju ob igri.

September je, poleg uvajalnega obdobja, v našem vrtcu že tradicionalno mesec športa, ko izvajamo različne aktivnosti s področja gibanja. Udeležili smo se dejavnosti ob občinskem dnevu mladih in sodelovali v aktivnostih, ki so bile za nas odlično pripravljene. Že v pomladnih mesecih smo izvajali številne aktivnosti s področja kulturne dediščine in s predstavitvijo sodelovali na vseslovenskem dogodku ob odprtju dnevov evropske kulturne dediščine v Beltincih. Predstavile so se vse enote našega vrtca.

V oktobru smo s številnimi dogodki obeležili teden otroka pod geslom *Zakaji in zatoji radovednosti*. Če bi želeli našteti vse aktivnosti, bi bil seznam predolg. Zagotovo pa se lahko pohvalimo s številnimi aktivnosti, ki naslavljajo našo prednostno nalogo z naslovom *Dobro se imamo, ko se gibamo, rastemo in igramo*, s katero želimo spodbujati sodelovanje in krepiti dobre medsebojne odnose med vsemi, ki vstopajo v naš pedagoški proces. Nekateri oddelki so izvedli zanimiva poučna in družabna srečanja z babicami in dedki, obiskali stanovalce Doma Janka Škrabana, se srečali z gasilci, policisti …

Naš vrtec je naš drugi dom. Zato je na prvem mestu občutek pripadnosti in ljubeče varnosti, ki ga zaposleni z veseljem delimo z otroki, starši in sodelavci.

Snežana Lazarević in
Martina Vidonja,
Vrtec Beltinci

Dan mladih 2023

V letošnjem letu smo mladi prevetrili in ponovno vzpostavili Društvo mladih v naši občini. Skupaj se zbiramo, družimo in sodelujemo na različnih dogodkih v naši okolici.

Naša glavna vizija je povezovanje mladih in organiziranje nepozabnih dogodkov, ki bodo odražali našo ustvarjalnost, energijo in skupnostni duh. Želimo ustvariti prostor, kjer se lahko mladi srečujejo, izmenjujejo ideje ter skupaj ustvarjajo in rastejo. Želimo organizirati različne dogodke, kot so koncerti, tematske zabave, delavnice, športne aktivnosti in še veliko drugih različnih stvari.

Verjamemo, da lahko skupaj ustvarimo prijetno in vznemirljivo okolje za vse mlade v naši občini. Tako smo prevzeli tudi večji del organizacije prireditve Dan mladih, ki je letos potekal v petek, 22. 9. 2023.

Ves dan je bilo v beltinskem parku veselo, polno radosti in smeha mladih ter mladih po srcu.

Dopoldne je bilo namenjeno najmlajšim, predšolskim otrokom vrtca Beltinci in prvi triadi Osnovne šole Beltinci in POŠ Dokležovje. Po uvodnem pozdravu smo skupaj z otroki potelovadili in razgibali svoja telesa, nato pa so se otroci skupaj z učitelji podali različnim izzivom in ugankam naproti. Mladi smo skrbno pripravili različne naloge, ki so jih otroci skozi igro opravljali. Pokazati so morali svoje spretnosti, skozi igro pa so spoznali tudi policijsko, reševalno in gasilsko intervencijsko vozilo. Za nagrado za ves trud in uspešno sestavljeno sestavljanko pa so si prislužili tudi nagrado.

Popoldne je bilo v znamenju športa, saj je dan kasneje, 23. 9., dan slovenskega športa. Mladi so sodelovali na nogometnem in odbojkarskem turnirju. Najboljši so prejeli različne nagrade, prav vsi pa so dobili vstopnico za večerni koncert. Zvesti navijači pa so se lahko poleg ogleda napetih tekem vso popoldne sladkali s palačinkami izpod rok naših odličnih kuharic. Na stojnicah so se nam predstavili: Klub prekmurskih študentov, Leo klub Ljutomer, Varuh zdravja, policija in reševalci. Vrhunec dneva pa je bil večerni koncert, ki je pritegnil veliko množico obiskovalcev od blizu in daleč. Na odru so nas zabavali Ansambel Aktual, diva Neda Ukraden in DJ KIKI, ki so poskrbeli za nepozaben večer in zabavo, ki je trajala pozno v noč.

Polni vtisov uspešno izpeljanega Dneva mladih se že veselimo naslednjih dogodkov.

Fotografije: Katjuša Peterka
Fotografije: Boštjan Rous

Gaja Jerebic

Zavod za varstvo
kulturne dediščine Slovenije

REDKA IN DRAGOCENA ZNANJA, SPRETNOSTI IN POKLICI

33. DNEVI EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE in 11. TEDEN KULTURNE DEDIŠČINE

23. 9.–7. 10. 2023

Redka in dragocena znanja, spretnosti in poklici v Beltincih

Beltinci, 23. september. Topla prekmurska duša je ogrela srca obiskovalcev odprtja 33. Dnevov evropske kulturne dediščine in 11. Tedna kulturne dediščine. Dvesto sodelujočih pri tem dogodku je predstavilo pisano bogastvo prekmurskega izročila, ki se skrbno neguje in ohranja. Širom Slovenije in v zamejstvu pa se je zvrstilo več kot 450 dogodkov med 23. septembrom in 7. oktobrom 2023.

Celodnevno druženje se je 23. septembra v Beltincih začelo ob 11. uri z otvoritvijo razstave starih fotografij, ki ponazarjajo ujete trenutke spretnosti in obrti Prekmurcev. Zanimivo razlago kustosinje Mateje Huber iz Pokrajinskega muzeja Murska Sobota so dopolnile obiskovalke s svojimi spomini.
Dan je bil obarvan s kulturno dediščino; s prikazi in delavnicami, vodenimi ogledi, razstavami, predstavitvami, okušanjem ter prekmursko glasbo na grajskem dvorišču. Stara vaga, v kateri je predstavljena stalna razstava čevljarstva in vage ter kovačija pri Slavicovih sta odprla vrata za obiskovalce in navdušila s prenekatero zgodbo iz preteklosti. Za obiskovalce je bil na razpolago tudi vodeni ogled restavratorskih posegov v beltinski cerkvi in predstavitev ledenice v grajskem parku Beltinci.
Obiskovalci so se lahko preizkusili v spretnostih, kot so pletenje iz koruznega ličja, izdelava »pantlikov« in različnih rož iz krep papirja za »gančki majoš« in »pozvačina«, tkanje na statvah, risanje, izdelava nakita iz odpadnega materiala … ter spoznavali naravo, reko Muro in mürske ladje. Občudovali smo prekrasne šopke rož iz krep papirja in celo koruzni storž, ki so jih ustvarile članice Turističnega društva Sodar Gančani. Zelo zanimivi prikazi pletenja iz ličja in šibja so bili podkrepljeni z odlično razlago. Več sto ur vloženega dela in znanja v maketah mlina na Muri in kapelice je na ogled postavil Evgen Nedeljko. Iz velikega kupa kock Lego, ki ga je dostavil Muzej za arhitekturo in oblikovanje, so pod pridnimi rokami mladih ustvarjalcev in pod budnim očesom mentoric, študentk Fakultete za arhitekturo nastale markantne makete tipične prekmurske arhitekture (mlin in Plečnikova cerkev v Bogojini). Sodar Anton Küzma st. je na ognju vešče krivil lesene doge v željeno obliko in pred našimi očmi je tekom dneva nastal pravi pravcati sod. Lepo urejeni člani Društva čolnarjev Dokležovje so prikazali del procesa izdelave lesenega čolna. Pogled na razstavljeni leseni čoln skupaj z odlično razpoloženo delovno ekipo je nudil pravi estetski užitek. Prešerni in duhoviti člani društva starodobnikov in ljubiteljev starih koles Dimek, so razveselili vsakega obiskovalca s pripovedjo in razlago zgodovine in prenekatere dogodivščine.
Na dogodku smo lahko »videli« in »okušali« nesnovno

PMMS predstavi rokodelske obrti

Delavnica risanja iz naravnih barv

Preizkušanje v gumitvistu

Družabna igra

kulturno dediščino, kot so majoš, prekmurska plesa sotiš in šamarjanka, tradicionano zeliščarstvo ter prekmurska in prleška gibanica. Pozvačin je s svojo živo pisano pojavo in podmladkom popestril turoben jesenski dan. Zeliščar Lovro Vehovar, ki je tudi nosilec nesnovne kulturne dediščine zeliščarstva, nam je prikazal tradicionalno zeliščarstvo. Študijski krožek Ljudske univerze MS nam je ob stojnici predstavil znanja, spretnosti iz različnih naravnih in drugih materialov. Predstavili so se tudi učenci iz OŠ Gornja Radgona, kjer smo spoznavali dediščino steklarske obrti, in OŠ Beltinci, ki so nam na stojnici prav tako kot otroci iz Vrtca Beltinci prikazali številne rokodelske obrti. Zavod za varstvo narave RS MB je poskrbel za to, da smo spoznali življenje ob reki Muri in ustvarjali risbe z naravnimi materiali. Ob stojnici društva upokojencev Beltinci nam je Mirko Smej prikazal spretnosti in s sekiro izdelal leseno posodo, prav tako nam je Helena Režonja prikazala pletenja na statvah. Društvo Trafika Maribor nas je popeljalo v obdobje otroštva, kjer so se lahko poizkusili v skakanju na gumitvist in v kičkanju.

Zavod za gradbeništvo in arhitekturo nam je na delavnici prikazal slikanje na platno z uporabo naravnega pigmenta oker, ki so ga nedavno odkrili v opuščenem rudniku Sitarjevec v Litiji. Ob stojnici Pokrajinske in študijske knjižnice MS smo lahko spoznavali starodavna vedenja o drevesnih vrstah. Center ponovne predelave in uporabe nam je prikazal, kako narediti nakit iz odpadnega lesa. Ob stojnici ZRP Pomelaj in društva Pomelaj smo se lahko preizkusili v spretnostih pletenja iz koruznega ličja. Anifajn ART nam je na stojnici predstavila antistresno slikanje za odrasle in otroke. Hiša gibanice nam je predstavila kulinarično dediščino prekmurske in prleške gibanice. Ob svetovnem letu prosa nas je Kulturno-umetniško društvo Melinci razvajalo z različnimi dobrotami iz prosa, kot

Povabljeni gostje

so: bujta repa, prosene palačinke in prosena solata, prav tako nam je Janez Horvat ob stojnici prikazal spretnosti pletenja iz šibja.

Vrhunec dneva je bila osrednja slovesnost ob 17. uri, ko smo v družbi Matevža Čelika Vidmarja, državnega sekretarja z Ministrstva za kulturo Republike Slovenije, Marka Viraga, župana Občine Beltinci, in Jerneja Hudolina, generalnega direktorja Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, odprli Dneve evropske kulturne dediščine in Teden kulturne dediščine 2023.

V domišljenem, prisrčnem in suvereno izvedenem kulturnem programu pod mentorstvom Jelke Breznik so učenci Osnovne šole Beltinci prikazali stara znanja, spretnosti in poklice, značilne za Beltince. Ljudske pevke Kulturno-umetniškega društva Lipovci z dolgoletno tradicijo so pele milozvočne melodije, ob skeču Veselih Vandrovcev Kulturno-umetniškega društva Lipa pa smo se iz srca nasmejali. Marko Banda je poskrbela za pravo vzdušje.

Kulturna dediščina niso le nemi zidovi, gradovi in cerkve, je predvsem to, kar nosimo v naših srcih, kar živimo in k čemu se vedno znova radi vračamo. To smo skupaj doživeli v Beltincih.

Nataša Gorenc,
Milena Antonić
in Gabrijela Küzma

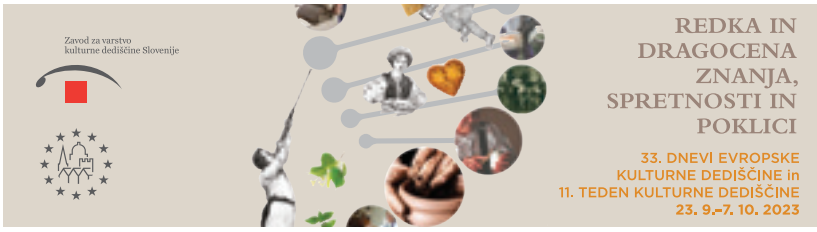

Naj preteklost obogati sedanjost

Prispevek OŠ Beltinci o prireditvah in dejavnostih ob 33. Dnevih evropske kulturne dediščine in 11. Tednu kulturne dediščine

V soboto, 23. 9. 2023, je v Beltincih potekala otvoritvena slovesnost 33. Dnevov evropske kulturne dediščine in 11. Dnevov kulturne dediščine v organizaciji Občine Beltinci in Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije. Dejavnosti so potekale od 23. 9. do 7. 10. 2023.

Gibanje v Evropi poteka od leta 1985, pod okriljem Sveta Evrope in Evropske unije se je razširilo po vsej Evropi, v Sloveniji je postalo gibanje. Po vsej Sloveniji so je zgodilo več kot 450 dogodkov na 170-tih prizoriščih. V preteklih letih je na podobnih prireditvah sodelovalo 25.000 otrok in 1.500 mentorjev. V Pomurju je bilo prazniku kulturne dediščine, ki letos poteka pod geslom REDKA IN DRAGOCENA ZNANJA, SPRETNOSTI IN POKLICI, namenjenih 70 dogodkov.

In prav zato, ker je bila otvoritvena slovesnost v Beltincih, se je aktivno in v veliko dogodkov vključila naša šola.

23. 9. 2023 smo v Beltincih pripravili stojnico, na kateri smo predstavili tipične predmete starih obrti. 45 naših folklornikov, Veselih Markov, pa je skupaj z učitelji nastopilo na popoldanski otvoritveni slovesnosti. V programu, ki smo ga poimenovali „DELO V PRETEKLOSTI SKOZI OTROŠKE OČI“, smo predstavili številne obrti (lončarstvo, predenje, tkanje, čevljarstvo, kovaštvo, vrvarstvo, pletenje iz slame, šib in bilja, izdelovanje rož in pantlikov iz krep papirja, ciglarstvo, bujraštvo, sodarstvo ...) vse to pa prepletli s prekmursko ljudsko glasbo, plesi, ki so povezani z delom v preteklosti, izštevankami in otroškimi ljudskimi pesmimi.

Dejavnosti, ki so se odvijale 2. 10. 2023 za razredno stopnjo in 3. 10. 2023 za predmetno stopnjo, smo poimenovali s sloganom: „NAJ PRETEKLOST OBOGATI SEDANJOST“. V teh dneh so se na šoli srečala in sodelovala mladost, razigranost in radovednost z zrelostjo in izkušnjami, z željo posredovati stara znanja.

Sodelovali so vsi učenci naše šole, vseh je letos 598, vsi zaposleni in več kot 50 gostov – gospe in gospodje, ki srčno in zavzeto ohranjajo kulturno dediščino in jo prenašajo na mlajše rodove; dobro bi bilo, da bi se mladi rodovi zavedali, da „rastejo iz korenin“ in prevzeli vsaj nekaj vrednot naših prednikov.

Pridružili so se nam tudi malčki iz Vrtca Beltinci, enoti Bibe in Sodček.

Učenci so bili razdeljeni v številne delavnice: lüjpali smo bučno seme; lüjpali in luščili koruzo; stiskali jabolčni sok; videli, kako se izdelujejo korita iz lesa; opazovali, kako se plete košare iz šibja in se tudi malo preizkušali z delom; spoznavali stara kolesa, njihov namen uporabe, se vozili z njimi; izdelovali izdelke iz bilja, slame in krep papirja; spoznali, kako je potekala poroka v preteklosti – predvsem pa o šopkih, venčkih ... ki so se uporabljali v ta namen; učenci so barvali volno z naravnimi barvili; pekli in kuhali tako kot babice; barvali remenke v tehniki batik; spoznali, kako so naši predniki posejali lan in prišli do lanenega platna in oblačil ...

Obiskali smo: Plečnikovo cerkev v Bogojini, domačijo Štefana Kovača Marka in Ancovo galerijo v Nedelici, Čevljarski muzej v Turnišču, Kupinarski muzej v Renkovcih, Čevljarski muzej in vago v Beltincih – Lizika Zadravec, Kovačnico Slavic v Beltincih, Lončarstvo Bojnec v Filovcih, brod na Sr. Bistrici, Bujraški muzej, Kovaški in kolarski muzej – Horvat

v Razkrižju, Dimnikarski in Čevljarski muzej na Šafarskem, obiskali ulično razstavo starih obrti v beltinskem parku, Ledenico v Beltincih, grobnico beltinskih grofov v cerkvi ... Vsak učenec je sodeloval po svojih sposobnostih in starosti primerno. 2. in 3. 10. 2023 smo preteklosti prilagodili tudi malice in kosila; za učence I. triade smo izdelali učne liste.

Imeli smo 37 delavnic, na katerih je sodelovalo več kot 50 zunanjih sodelavcev. Z nami so sodelovali: KUD Melinci, KD Marko, KUD Lipa – Aleš Balažic, Miki Smej, Lana in Vita Strniša, Venčeslav Smodiš, Janez Horvat, družini Smodiš in Žižek iz Lipovcev, Jakob Sraka, Društvo starodobnikov in ljubiteljev starih koles Dimek Beltinci, LU Murska Sobota – študijski krožek Lipovci – pletenje iz šibja, Sodarstvo Küzma Gančani, družina Sraka iz Beltincev, Skupina Lan Ižakovci, Župnijski urad Beltinci, Zavod za kulturo madžarske narodnosti Lendava Magyar, ZTKŠ – Jožica Slavinec, Vrtec Beltinci – enota Sodček Gančani, ZRP Pomelaj Mala Polana, TD Sodar Gančani, družina Pozderec - Hosič.

Iskrena hvala vsem!

Veseli smo oz. bomo, če bodo naši učenci ponotranjili dogodke, ki so jih doživeli, in se navdušili za ohranjanje kulturne dediščine. Potem smo naredili veliko.

Naj preteklost obogati sedanjost

Jelka Breznik

Veseli Marki s svojimi učitelji pred nastopom

Stojnica Osnovne šole Beltinci

Dneva dejavnosti na Osnovni šoli Beltinci, 2. in 3. 10. 2023

Zahvala našim gostom

Zdravilna voda ob Ivanovem izviru

V Čevljarskem muzeju v Beltincih

Pri luščenju fižola

Po receptih naših babic

Barvanje remenk v batik tehniki

Pri luščenju bučnega semena

Tako so delali v Slavicovi kovačnici

Delali smo izdelke iz bilja

Zanimivo je pletenje košar

Občudovali smo lesene lagve

Izdelovali smo izdelke iz krep papirja

Gasilci nekoč

V Plečnikovi cerkvi v Bogojini

Tudi tako so luščili koruzo

Na ulični razstavi

Takšne so bile kazni nekoč

Mojster in učenka pri delu

"Jejte, jejte seme, vej te viši meli."

Ledenica

Stara lončarska peč v Filovcih

Župan na obisku

Priprave na poroko nekoč

Lanene hlače so super!

Kovač Jože pri delu

"Ua, ua, bilice pa piceke mamo!"

Barvanje z naravnimi barvili

Sok iz domačih jabolk je najboljši

Tudi fantje so se preizkusili v predenju

Nekdanje Lego kocke

Nastajanje korita

Rožica iz bilja, le komu boš namenjena?

Izdelki iz bilja

Nastale so umetnine

Od lana do platna

Z zanimanjem smo prisluhnili brodarju

Del zbirke v Ancovi galeriji

Domačija Štefana Kovača Marka v Nedelici

Kupinarski muzej v Renkovcih

Sprejem g. Kučka na domačiji v Nedelici

Embalaža nekoč

Bujraške telige

Pri prenašanju pridelkov ne bo več težav

O dekletih nekoč

S kopnega opazujemo Muro in brod

V dimnikarskem muzeju

Studenčarstvo

Orodje kolarja

Stara vaga nam je pokazala, koliko tehtamo skupaj

V grobnici beltinskih grofov

Naše lepe rožice

Pripravljen učni list za I. triado

Zastava – simbol naših dejavnosti.

Zavod za varstvo
kulturne dediščine Slovenije

Osnovna šola
BELTINCI

register nesnovne
kulturne dediščine

Naših skupnih 20 let

»Ko govoriš, poveš, kar že veš;
ko poslušaš, lahko izveš kaj novega!«
(M. S. Fontaine)

K zgoraj omenjenim besedam bi samo še dodala: tudi ko nekaj zapišeš in to bereš, lahko izveš veliko novega in zanimivega.

In vse to nam ponuja naše občinsko glasilo Mali rijtar, ki nam je v dveh desetletjih prinašal občinske novice, vestičke iz KS in nas obveščal o uspehih naših športnikov, dijakov in krajanov. Ob prelistavanju 1. in 2. številke sem se z nostalgijo zazrla v čas, ko so nastale črno-bele fotografije naših pevcev in pevk z nastopov, pustnih povork in otrok v ustvarjalnih delavnicah. Spomnijo nas, da življenje neutrudno teče naprej, čeprav mnogih izmed fotografirancev ni več med nami. Zato si moramo prizadevati, da tudi današnji dogodki ostanejo zapisani za poznejše rodove.

Upam in želim, da se bodo tudi mladi vključevali v ustvarjanje in glasilo bogatili z vedno novimi dogodki in prispevki. Srečna in ponosna sem na vse, ki so kakorkoli s svojim udejstvovanjem v društvih obogatili naše življenje v kraju in občini. In prav delo otrok v ustvarjalnih delavnicah v DMP me vedno znova spominja na skupno uživanje ob tem. Danes so to že starši, ki so si ustvarili svoje družine, in veseli bodo ogleda članka. V literarni delavnici pa je nastala pesmica *Počitnice*.

Skupina mladih »literarjev« nastopa na nastopu Lahovih mat otrok.

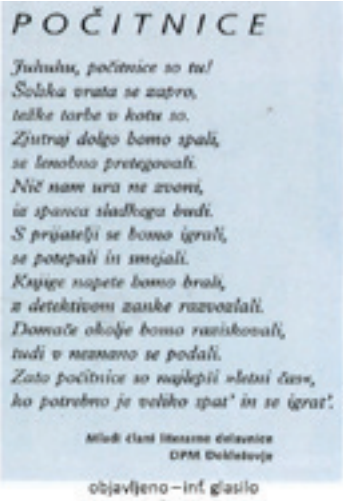

POČITNICE

Juhuhu, počitnice so tu!
Šolska vrata se zaprto,
težke torbe v kotu so.
Zjutraj dolgo bomo spali,
se lenobno pretegovali.
Nič nam ura ne zvoni,
iz spanca sladkega budi.
S prijatelji se bomo igrali,
se potepali in smejali.
Knjige napete bomo brali,
z detektivom zanke razvozlali.
Domače okolje bomo raziskovali,
tudi v neznano se podali.
Zato počitnice so najlepši »letni čas«,
ko potrebno je veliko spat' in se igrat'.

Mladi člani literarne delavnice
DPM Beltinci

objavljeno – inf. glasilo
Mali rijtar št. 1, julij 2003

Želim, da bo Mali rijtar tudi v prihodnje prihajal v naše domove in nas bogatil z novicami o delu v naši občini. Zahvala naj velja uredniškim odborom, ki so delovali pred izidom te jubilejne 100. številke glasila.

Sedanjemu uredniškemu odboru želim veliko uspehov in iznajdljivosti ter ustvarjalnosti.

Marija Zver

90 let PGD Lipa

V letu 2023, ki mu lahko v svetu prostovoljnega gasilstva brez dvoma rečemo leto gasilskih obletnic, je 90. obletnico uradnega obstoja praznovalo tudi prostovoljno gasilsko društvo Lipa. Gasilstvo se je v naši vasi rodilo veliko prej, saj so na ohranjeni ročni gasilski brizgalni našli izrezano letnico 1889, kot uradno ustanovitev pa štejemo mesec maj leta 1933. V letošnjem letu smo tako gasilci PGD Lipa praznovali 90 let uradnega neprekinjenega delovanja društva.

Lipa je majhna prekmurska vasica, ki poleg pridelave krompirja in krompirjevih specialitet, slovi tudi po izjemno povezanih in srčnih vaščanih. In če se ozremo v našo gasilsko preteklost, vidimo prav to povezanost članov, ki je tekom let premagala številne ovire in težave. Od druge svetovne vojne, ko je iz vasi

in podeželja odšlo premnogo mladih zagnanih vaščanov, do pomanjkanja opreme za operativno delo gasilcev je vodstvo društva s trdim delom in iznajdljivostjo vedno našlo rešitev. V 90. letih prejšnjega stoletja se je obnovil gasilski dom; takrat se je s pomočjo nemških kolegov iz Neu Anspacha nabavila rabljena gasilska cisterna, ki je ravno v letu 2023 praznovala zavidljivih 50 let operativnega dela. Vendar pa niti društvo z najmodernejšo

opremo ne more obstajati brez zagnanih in usposobljenih članov, zato dajemo v PGD Lipa zelo velik pomen izobraževanju in druženju naših članov. Delo z mladino in pionirji se kaže tudi pri novem vodstvu, ki s svojo zagnanostjo in trdim delom daje lep vzgled današnji mladini. Brez podmladka društvo ne more delovati na daljši rok, zato smo izjemno ponosni na naše najmlajše, ki se z veseljem udeležujejo gasilskih vaj in tekmovanj, ter na starejše člane, ki z zagnanostjo izpopolnjujejo svoje gasilsko znanje.

Praznovanje ob 90. obletnici se je začelo s slavnostno sejo, na kateri smo se spomnili začetkov in skupaj s tovariši in prijatelji društva proslavili ter nazdravili na uspešno prihodnost PGD Lipa. S polaganjem cvetja na pokopališču v Lipi smo se na ta dan spomnili tudi vseh preminulih članov. Slavje se je nadaljevalo v soboto, 26. 8. 2023; zjutraj z budnico ter popoldan s slovesno proslavo, na kateri je bil slavnostni govornik novi predsednik Pomurske gasilske regije tovariš Leonard Markovič; svojo zahvalo za uspešno sodelovanje pa je dodal tudi predsednik Gasilske zveze Beltinci tovariš Miran Maučec. Predsednik domačega društva Jernej Zver se je na kratko sprehodil skozi bogato zgodovino društva in se ustavil tudi pri izzivih, ki nas čakajo v prihodnosti. Spomnili smo se številnih uspehov mlajših desetin na vseh ravneh tekmovanja, uspešnih organizacij gasilskih tekmovanj, tako na področju mladine kot tudi članskega regijskega tekmovanja. Omenil je tudi aktivno sodelovanje naših operativcev na večjih intervencijah širom države, saj je v lanskem letu sedem naših operativnih gasilcev pomagalo na intervenciji gašenja velikega požara na Krasu, v letu 2023 pa smo z dvajsetimi gasilci priskočili na pomoč ob neurjih in poplavah v naši okolici. Zahvalil se je prijateljem iz Neu Anspacha, ki so se z veseljem udeležili slovesnosti od 90. obletnici društva, predvsem pa prišli pogledat gasilsko cisterno, ki so nam jo leta 1996 predali in jo za operativne namene uporabljamo še danes. Kot glavni cilj in izziv za prihodnost je predsednik domačega društva navedel posodobitev voznega parka, saj najnovejše vozilo trenutno šteje že 25 let. Sledila je zabava s Poskočnimi muzikanti, kjer se je pelo in plesalo še pozno v noč.

Iskrena hvala vsem donatorjem, sponzorjem in ostalim prijateljem društva, ki so kakorkoli pripomogli k uspešni organizaciji slovesnosti ob 90. obletnici PGD Lipa. Zahvala gre tudi ostalim društvom, ki delujejo v vasi Lipa in s katerimi že vrsto let odlično sodelujemo. Složnost, sodelovanje, nesebična pomoč, predvsem pa prijateljske vezi med člani društva, krajani in širše, so glavne lastnosti, s katerimi smo prehodili pot sedanjih 90 let in s pomočjo katerih se bomo še naprej uspešno in predano spopadali z izzivi prihodnosti.

Karmen Jerebic,
članica UO PGD Lipa

Obisk prijateljev iz Poljske in Nemčije

Nedavni obisk poljskih prijateljev gasilcev iz OSP Przesiadłów in nemških kolegov iz Neu Anspaha ob 90. obletnici PGD Lipa je bil nepozabno doživetje, polno smeha in skupnih spominov. S svojo prisotnostjo na naši 90. obletnici nas je v soboto počastil tudi sam župan občine Ujazd Artur Pawlak.

Dneve smo preživeli ob raziskovanju lokalnih znamenitosti in uživanju ob domači jedači in pijači.

V času njihovega obiska smo skupaj obiskali stolp Vinarium, tropski vrt Dobrovnik, Plečnikovo cerkev v Bogojini, muzej lončarstva v Filovcih, čebelarsko naselje na Melincih in grad v Beltincih.

V soboto, 26. 8. 2023, smo se zbrali še z ostalimi gosti in obeležili 90. obletnico gasilstva v vasi Lipa.

Ob koncu njihovega obiska smo si izmenjali obljube, da se bomo kmalu spet srečali in še naprej gradili na močnih prijateljstvih, ki so se spletla med nami.

Blaž Jerebic,
član UO PGD Lipa

100 let PGD Lipovci in prevzem GVC-1

Gasilci in gasilke Prostovoljnega gasilskega društva Lipovci smo v letošnjem letu dočakali 100. obletnico našega delovanja. Že 100 let nesebično pomagamo vsakemu, ki nas potrebuje.

PGD Lipovci je bilo pod vodstvom tovariša Ivana Forjana ustanovljeno leta 1923. Takrat je nastalo tudi prvo vodstvo našega društva. Od takrat naprej se članstvo v našem društvu samo še povečuje, oprema posodablja, orodje izboljšuje in znanje nadgrajuje.

Lipovski gasilci in gasilke, se še spomnite, ko ste bili majhni pionirčki? Potem ste zrasli v mladince in mladinke, veliko nas je že članov, članic in navsezadnje imamo veterane, ki z modrimi nasveti in hudomušno besedo popestrijo naš dan. Složnost med nami je neprecenljiva. In vsi mi smo s skupnimi močmi stopili skupaj in začeli s pripravami na prireditev.

V četrtek, 17. 8. 2023, smo za gasilce darovali sv. mašo, nato pa je pred lipovsko kapelo naš rojak duhovnik Matija Tratnjek blagoslovil novo gasilsko vozilo GVC-1. Matija Tratnjek je bil pred leti tudi mentor lipovske gasilske mladine. Sledila je slavnostna akademija, kjer smo podelili zaslužena priznanja in odlikovanja našim članom, članicam in veteranom.

V soboto, 19. 8. 2023, je nastopil dan D: prireditev ob 100. obletnici PGD Lipovci in uradni prevzem gasilskega vozila GVC-1. Naši pionirji, mladinci, gasilke in gasilci so ob zvoku godbe v

ešalonu prikorakali na ŠRC Lipovci, kjer se je sama prireditev odvijala. Mladinci in mladinke so se kar dva meseca intenzivno urili za skeč, ki so ga zaigrali na dogodku. Predstavili so gasilsko prigodo, v kateri sta bila glavna lika poveljnik Lujzek in žena Francka. Saj veste, ko enkrat gasilcu zazvoni alarm za intervencijo, ne čaka, da pozvoni še drugič.

Dogodek je poleg govornikov popestril tudi zvok harmonike naše mladinke Ivone.

Predsednica PGD Lipovci Jasmina Jakob je podelila listino častnega predsednika PGD Lipovci tovarišu Mirjanu Sraki in listino častnega poveljnika PGD Lipovci tovarišu Boštjanu Tivadarju.

Na koncu je župan Občine Beltinci Marko Virag uradno predal ključe našega novega gasilskega vozila GVC-1 poveljniku PGD Lipovci Alešu Pavlinjeku, ta pa je nato izročil ključe vozila glavnemu šoferju GVC-1 tov. Boštjanu Krauthakerju. Ko se je zaslišal zvok motorja in zvok sirene, je bil naš ponos še večji!

Večer in noč nam je ob tem nepozabnem dogodku popestrila glasbena skupina Polkaholiki. Moram povedati, da takšne ogromne množice ljudi v Lipovcih še ni bilo. In prav je tako! 100 let se slavi le enkrat!

Verjamem, da se v teh zapisanih besedah najde marsikdo od vas, ki je pomagal ali kakorkoli prispeval svoj delež; ne samo ob našem jubileju, ampak skozi vsa ta leta delovanja Prostovoljnega gasilskega društva Lipovci. Iskrena hvala vsem, da ste del nas!

»Na pomoč!«

Klavdija Lukač,
tajnica PGD Lipovci

Ljudske pevke iz Lipovcev prejele občinsko priznanje ob šestdesetletnici delovanja

V *Malem rijtarju* smo že pisale o zgodovini delovanja ljudskih pevk, ki je dolga več kot 60 let. Nekoč nismo veliko javno nastopale, največ smo pele pri svetih mašah, novih mašah in pogrebih. Ljudsko petje se prebudilo tam nekje leta 1995 in z veseljem lahko napišem, da se je takrat prebudila tudi naša skupina in uspehi so kar rasli in rasli. Posnele smo več kaset, imele veliko nastopov, nova poznanstva pa so nas osrečila. Skupina pevk je bila složna, zelo smo se razumele in bile disciplinirane.

Rade smo prišle skupaj, se nasmejale, saj je vsaka imela kaj povedati, skratka družile smo se in to nam je veliko pomenilo. Uspešne smo bile pri pridobivanju finančnih sredstev, saj so nas mnogi podprli in nam pomagali. Vsem se iskreno zahvaljujem.

Za priznanje Občine Beltinci, ki smo ga prejele na letošnjem 27. občinskem prazniku, se v imenu pevk zahvaljujem Občini Beltinci in članom komisije za podelitev priznanj. Hvala tudi KUD-u Lipovci in naši pridni predsednici Cvetki Rengeo, da nas je predlagala za priznanje in da redno spremlja naše

Vodja ljudskih pevk Vera Bezjak med prejemom letošnjega priznanja.
Vir: FB Nouva lipouvska pout

delo. Rade sodelujemo z njo. Z našim petjem pa predstavljamo našo krajevno skupnost in občino Beltinci.
Z najnovejšim priznanjem (prvo smo si zaslužile ob izidu prve kasete) sem se odpravila k pevkam, ki žal ne pojejo več, vem pa, da so tudi one med najbolj zaslužnimi, da nas je publika slišala, zaznala naše petje in delovanje širom po Sloveniji in tudi v tujini. Rade smo sodelovale z vsemi v naši krajevni skupnosti Lipovci, s turističnim društvom, pa tudi v kulinariki so nas poznali po naši gibanici, bučnih specialitetah itd.
Ena od naših pevk, ki zaradi starosti ne poje več, mi je rekla: »*Malo dobrega sem imela v življenju, a najlepše mi je bilo takrat, ko sem lahko pela, bila z vami, potovala po Sloveniji in bila tudi prvič v našem glavnem mestu, Ljubljani.*« Ob tem je poudarila: »*Zahvalite se gospodu županu.*« Ob tej priložnosti se zahvaljujemo tudi vam, gospod župan Marko Virag.

Vse pevke, mlajše in starejše, smo vesele in ponosne na letošnje občinsko priznanje. Tudi sama se zahvaljujem vsem pevkam. Hvala vam, da ste tu. Želim vam, da ostanete zveste tej skupini in ohranjate ljudsko petje še naprej, da bo ostalo našim zanamcem.
Zahvaljujem se tudi Jožetu in Gorazdu Tivadarju za strokovno pomoč.
Vsem nam pa želim obilo zdravja in dobrega petja. Naš moto je namreč vedno bil: »Kdo poje, slabo ne misli.«

Vera Bezjak

Kostanj

Jesen je čas za kostanj, ko nam gozdovi bolj ali manj bogato postrežejo z njim. Največ ga je v mesecu oktobru. Kostanj je v preteklosti imel mnogo večji pomen v prehrani, kot ga ima danes.

V Sloveniji kostanj najpogosteje pečemo. Pečen kostanj lahko kupimo pri prodajalcih ali si ga naberemo v gozdu – do 2 kg na dan, kot je dovoljeno po zakonu. Izjema so lastniki kostanja, tisti lahko naberejo več kg. Pri nabiranju kostanja se držimo gozdnega bontona, ki velja za vse obiskovalce gozda.

Doma kostanj lahko pečemo v žerjavici ali pa v posebni ponvi. Preden ga začnemo peči, mu moramo prerezati zunanjo lupino. Pečemo ga približno 20 minut in ga v posodi večkrat premešamo. Ko je pečen, ga zavijemo v časopisni papir, preden ga postrežemo. Druga možnost je, da kostanj skuhamo. V posodo natočimo vodo in vanjo stresemo kostanj. Po želji lahko vodo solimo ali sladkamo. Kuhamo približno 40 minut, preden ga postrežemo. Kostanj lahko v prehrani uporabimo tudi na druge načine. Lahko ga posušimo in nato zmeljemo v kostanjevo moko.

Vir: DPAE

Energijska vrednost kostanjevih plodov znaša okoli 820 KJ (200 kcal) na 100 gramov olupljenih plodov. V 100 gramih plodov je okoli 44 g ogljikovih hidratov, 1,3 g maščob in 1,6 g beljakovin. Drugo predstavlja večinoma voda. Kostanj ne vsebuje holesterola in glutena. Bogat je z vitamini C, B1, B3, B6 in B9.

Vir:

https://www.gozd-les.com/slovenski-gozdovi/drevesa/pravi-kostanj

Društvo prijateljev agrarne ekonomike

Življenjska zgodba Silve Mlinarič, uspešne športnice, članice Društva slepih in slabovidnih

Silva Mlinarič (na desni), poročena in stanujoča v Lipovcih, članica Društva slepih in slabovidnih Murska Sobota, je zelo uspešna športnica Društva slepih in slabovidnih Murska Sobota. Njena uspešna športna pot je povezana z boleznijo, ko ji je že v mladosti začel pešati vid. Najstniška leta so bila pestra, v družini je bilo pet otrok in vsi zelo delavni so skupaj radi poprijeli za delo.

Po osnovni šoli se je kmalu preselila v Mursko Soboto, se tam izšolala za šiviljo ter se zaposlila v tovarni Mura. V tovarni je spoznala prijateljico Brigito iz Lipovcev, pri kateri je nekaj časa stanovala. V Lipovcih je spoznala svojega sedanjega moža Franca, sledila je poroka in rojstvo hčerk Karmen in Mateje, katera pa je na žalost prezgodaj umrla. Živela sta pri moževih starših. Ko je bila hčerka stara tri leta, je Silvi začel pešati vid. Postajala je vse bolj slabovidna, bolezen je zelo hitro napredovala in ostal ji je le kakšen odstotek vida. Čeprav ji je ta bolezen obrnila življenje na glavo in je postala depresivna, je premogla dovolj poguma in moči, da se je ob spraševanju, zakaj se je to moralo zgoditi in zakaj ravno njej, odločno podala v borbo s to nepredvideno boleznijo. Verjela je vase, da lahko kljub slabemu vidu še vedno ohrani in živi življenje s svojimi dragimi naprej. Sledilo je obiskovanje zdravnikov in preselitev v Mursko Soboto. V bloku je spoznala dobre sosede in prave prijatelje, poleg drugih tudi Marjana in Cvetko, ki sta ji ob domačih najbolj pomagala, za kar je vsem skupaj zelo hvaležna.

Odšla je na operacijo in rehabilitacijo v Moskvo. Po vrnitvi domov je spoznala, da je bistvo življenja v druženju in pogovarjanju ter v spoštovanju drugih in svoje samopodobe. Naneslo je, da jo je ogovoril prijatelj Tonček, prav tako slaboviden, in jo povabil na kegljanje na t. i. »rusko kegljišče«, kjer je krogla na vrvi, keglje pa podira ob vračanju na izhodiščni položaj. Silva pravi: »Mi, ki ne vidimo, keglje poimenujemo tako: na sredini je kralj, kraljica je najbližje k sebi, potem pa tako naprej v krogu*: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7…*« Kegljanje je takoj vzljubila, prav tako druženje in pogovore z drugimi člani in prijatelji Društva slepih in slabovidnih Murska Sobota, v katerega se je včlanila in preko društva opravila izobraževanje za pletenje (puloverjev, kap, nogavic in drugih stvari) v Izoli in na Okroglem pri Kranju.

Vmes so zgradili hišo v Lipovcih in se z veseljem preselili v novi dom, kegljanje pa je postalo njena druga ljubezen. Rada je trenirala na igrišču v bližini bloka v Murski Soboti, po preselitvi v Lipovce pa kar doma, kjer so zgradili igrišče, in na ŠRC Lipovci. Ob dobri volji in vztrajnem treniranju so prišli dobri in kmalu tudi zelo dobri ter odlični rezultati. Najprej je nastopala kot tekmovalka B2, ob napredovanju pa je postala B1, kar je še danes.

Kot članica Društva upokojencev Beltinci je podala predlog za druženje z Društvom slepih in slabovidnih ob kegljanju, kjer je predsednica sekcije za šport. Z veseljem je prenesla znanje in nasvete na druge člane društva upokojencev in prijatelje; vsako leto poteka tudi tradicionalno tekmovanje oz. srečanje društev ob kegljanju na ŠRC Lipovci in drugod po vaseh občine Beltinci.
V društvu je začela trenirati tudi »Showdown« – namizni tenis za slepe in na državni ravni osvojila vsa možna odličja, se uvrstila v reprezentanco, s katero se je udeležila tekmovanj na Finskem in Nizozemskem. Ob športu so se spletla prijateljstva in lepi spomini. Poleg tega hodi v Radence na treninge za stezno kegljanje slepih in slabovidnih in igra t. i. govoreči pikado. Tudi v teh dveh športnih panogah dosega zelo dobre rezultate, tako v posamičnem kot tudi v ekipnem tekmovanju.

Silva je danes uspešna in ponosna športnica. Tako pravi zase: »Športno sem zelo uspešna. Upam, da bo tako ostalo čim dlje časa, čeprav ne vidim in slabo slišim!«

Poslušalec in bralec njene življenjske zgodbe pa lahko doda, da je življenje ena sama velika preizkušnja in še večja borba za izboljšanje kakovosti življenjskega sloga; pri tem je zelo pomembna volja, vztrajnost, tudi zaupanje vase … in vse to Silva ima.

Želimo ji še veliko užitka ob doseganju odličnih športnih rezultatov!

Silvini največji uspehi na državni ravni v tekmovanju slepih in slabovidnih:

GOVOREČI PIKADO
- ekipno 3. mesto (Silva Mlinarič B1, Marija Jurančič B2, Danilo Krselin B2);

STEZNO KEGLJANJE
- ekipno 3. mesto in 1. mesto posamezno Silva Mlinarič B1;

VRTNO KEGLJANJE
- ekipno 1. mesto (Silva Mlinarič B1, Marija Jurančič B2, Milica Ivanuša B2) in posamezno 1. mesto (Silva Mlinarič B1);

SHOWDOWN
- letos 5. mesto, prej ponavadi 1. mesto.

Vir slik: arhiv družine Mlinarič

Zbral in uredil:
F2#Caki

Vseslovensko srečanje Društva Šola zdravja v Vinici

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

DOBER TEK Slovenija
Zdravo uživaj & več gibaj.

V oranžno odeta belokranjska Vinica

Začetek novega šolskega leta so v svojem stilu obeležili tudi člani Društva Šola zdravja. S prepoznavno oranžno barvo so okrasili Vinico v prelepi Beli krajini, saj so v soboto, 2. 9., pri Žagi Benetič v Vinici imeli vseslovensko srečanje skupin Šole zdravja. Udeležilo se ga je okrog 1700 članov tega društva, večina pa se je pripeljala s 34-imi avtobusi iz različnih koncev Slovenije. Po treh letih je društvo ponovno obudilo vseslovensko srečanje svojih članov, saj so vmes zaradi epidemije Covida-19 imeli kar triletni premor. Pričakali so jih prostovoljci, gasilci in sošolci iz belokranjskih skupin Šole zdravja, jim zaželeli dobrodošlico z belokranjsko pogačo ter jih usmerili do info točke in ostalih stojnic, kjer so lahko preizkusili svojo zmogljivost, se sprehodili po Svitovem črevu, izmerili krvni tlak in si ogledali bogato ponudbo različnih domačih belokranjskih obrtnikov, ki so se odzvali povabilu Društva Šola zdravja.

Zbrane sta z nagovorom pozdravili nova predsednica društva **Zdenka Kavčič**, župan občine Črnomelj **Andrej Kavšek** in direktorica direktorata za javno zdravje pri Ministrstvu za zdravje **Vesna Marinko**. Župan je članice in člane zelo pohvalil in povedal, da včasih tudi on telovadi s skupino v Črnomlju ter poudaril, da so vaje zelo dobre, ker se na koncu vaj počuti zelo razgibano. Predstavnica Ministrstva Vesna Marinko pa je v svojem nagovoru poudarila, da tovrstna skupnostna srečanja zagotovo krepijo medčloveške odnose, kar je odločilno za dolgo in kakovostno življenje. V nadaljevanju pa je dodala: *»Prav vaša skrb za redno rekreacijo je inspiracija tudi za nas na Ministrstvu za zdravje in potrjuje pravilno odločitev ministrstva, da vas podpiramo že 15 let.”*

Sledila je jutranja vadba na travniku pod Gradom Vinica, vaje pa so vodili strokovni sodelavci društva: **Andraž Purger**, prof. športne vzgoje, **Eva Jeza,** mag. kineziologije in **Simon Jurmić**, mladi kineziolog iz štajerskega konca**,** ki je obenem napovedoval vaje in jih začinil z duhovitimi komentarji. Zanimivo je bilo slišati njegov komentar kot predstavnika mlade generacije kako je doživel to srečanje: »*Veličastno je bilo stati pred enotno množico, ki je s sinhronimi kretnjami telesa ustvarjala iluzije, ki so me popeljale od jat ptic do morja. Z ramo ob rami stati s sodelavci in pred seboj zreti v množico oranžnih sorodnikov, ki svojo radost do življenja delijo in s tem poveličujejo sleherni trenutek. Velik izziv je stopiti v velike čevlje, ki jih je za zanamce pustil dr. Grishin in z njimi korakati naprej s skupnimi močmi. Navdahnjen sem z gibčnostjo, vitalnostjo in voljo naših dedkov in babic, ki ostalim vlivajo upanje v srečno, stanovitno in krepostno starost. Kako veličastno!*«

Lepo je bilo videti toliko nasmejanih obrazov v enakomernem izvajanju vaj 1000 gibov, s katerimi že več kot 5.100 članov in članic v 260 skupinah v 95 občinah prične svoj dan.

Po vodeni telovadbi so se udeleženci srečanja podali na Grad Vinica, voden pohod na Žeželj, sprehod po čudoviti poti ob prelepi Kolpi, se učili belokranjskih plesov, spoznavali zelišča ali pa se z Andražem Purgerjem, vodjo projekta »Dihamo z naravo«, odpravili do čudovite jase ob Kolpi in se v senci dreves seznanili z vadbo “Dihamo z naravo”. Oranžna barva se je kaj kmalu razlila okoli in okoli po Vinici. Družabno-telovadni dan v idilični Vinici so udeleženci srečanja zaključili prijetno, polni novih vtisov, saj so po vsakem takem srečanju bogatejši za nekaj novih prijateljstev in prijetnih spominov. Čeprav večinoma v tretjem življenjskem obdobju so ti veselo razpoloženi ljudje s svojo karizmo in dobro voljo pustili opazno oranžno sled v tej zeleni dolini, ki jo objema reka Kolpa.

Srečanje v Vinici so omogočile vse tri belokranjske občine: Črnomelj, Metlika in Semič. Sicer pa Društvo Šola zdravja poleg Ministrstva za zdravje finančno podpirajo tudi Fundacija za šport, Športna unija Slovenije, Zavod za invalidsko in pokojninsko zavarovanje Slovenije, Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v RS, saj gre za prostovoljno in nevladno organizacijo, ki deluje v javnem interesu na področju športa in imajo status humanitarne organizacije na področju zdravja.

Neda Galijaš

Vandalizem na mostu v Dokležovju

V ponedeljek, 14. 8. 2023, smo se na mostu v Dokležovju srečali delegacija O ZVVS Ljutomer in župan občine Veržej Drago Legen ter delegacija O ZVVS Murska Sobota in župan občine Beltinci Marko Virag ter na obeležju z obnovljeno ploščo položili venec. Venec je na obeležju ostal vsega le 10 dni, nakar je izginil. S strani obeh območnih združenj in obeh občin to dejanje obsojamo, ker je bilo obeležje postavljeno v spomin na osamosvojitveno vojno 1991 in tudi opomin bodočim generacijam.

Janez Kološa
za O ZVVS Murska Sobota

Zlata medalja za Klaro Janža na Balkanskem prvenstvu za mlajše mladinke in mladince – 4 x 100 m in na državnem prvenstvu za mlajše mladinke in mladince – 400 m

V letošnji poletni sezoni 2023 nas je s svojimi nastopi na atletskih stadionih navduševala naša mlada atletinja, letos prvo leto mlajša mladinka, Klara Janža.

Za vrhunec sezone je v začetku septembra z reprezentanco Slovenije nastopila na posamičnem mlajšem mladinskem Balkanskem prvenstvu v mestu Sivas v Turčiji. **S štafeto 4 x 100 m, v sestavi Daša Kernel, Klara Janža, Hana Sekne in Pika Bikar Kern so z odličnim tekom premagale favorizirane Hrvatice in na tretjem mestu reprezentanco Srbije.** Za doseženi čas 46,94 s so prejele oceno 1015 točk.

Klara je nastopila tudi v teku na 400 m in osvojila 8. mesto. Že julija je slovenske barve zastopala na mlajšem mladinskem peteroboju Madžarske, Slovaške, Češke, Poljske in Slovenije na Ptuju. V disciplini 100 m je zasedla 7. mesto, s štafeto 100, 200, 300 (je tekla Klara), 400 m pa 4. mesto. Letos je zabeležila že svoj četrti nastop v reprezentančnem dresu.

Tudi tekmovanja na državnem nivoju so bila zelo uspešna.

Mlajše (mladinska kategorija):

- na državnem prvenstvu 1. in 2. julija v Novi Gorici je postala **državna prvakinja na 400 m s časom 58,65 s in dosegla 3. mesto na 200 m – 25, 28 s**;
- na pokalnem tekmovanju, prav tako v Novi Gorici, meseca maja je na **200 m dosegla 2. mesto, na 100 m pa 3. mesto;**
- dosegla je tudi **1. mesto na 200 m**: atletski miting v Radovljici (april).

Starejše (mladinska kategorija):

- **3. mesto (400 m) in 4. mesto (200 m)**: Atletski pokal Slovenije (Slovenj Gradec, september);
- **1. mesto 100 m,** atletski miting v Radovljici (april).

Članska kategorija:

- **3. mesto 200 m,** na državnem prvenstvu Slovenije za člane in članice v Velenju. Na stopničkah je stala ob trenutno najboljši slovenski šprinterki, zmagovalki Maji Mihalinec Zidar, in drugi Lini Hribar. To je bil Klarin prvi nastop v članski konkurenci na državnem prvenstvu in že prva medalja.

Nastopila je tudi na tekmi mednarodne atletske Telekom lige Slovenije na Ptuju (23. 5.) in z letošnjimi najboljšimi rezultati in osebnimi rekordi dosegla sledeče rezultate in uvrstitve:

- 100 m – 12,16 s; doseženo 8. mesto in 960 točk
- 200 m – 25,00 s; doseženo 5. mesto in 943 točk

S tema časoma je izpolnila tudi normi za nastop na Olimpijskem Festivalu Evropske mladine julija v Mariboru, žal pa je bila v obeh disciplinah starejša atletinja boljša, nastop na festivalu pa ima iz posamezne države le eden.

Na mednarodnem mitingu v Grazu je nastopila junija in v svojem prvem resnem nastopu na 400 m tekla odličnih **57,8 s in osvojila 5. mesto.** S srebrno medaljo (**2. mesto 300 m)** se je vrnila avgusta iz mednarodnega mitinga v Šentjerneju.

Klara je v maju tekmovala tudi na posamičnem srednješolskem prvenstvu Slovenije v Velenju. Kot dijakinja prvega letnika klasične gimnazije Murska Sobota je osvojila **3. mesto in bronasto medaljo na 100 m.**

Nastopile so trenutno vse najboljše slovenske šprinterke generacije mlajših in starejših mladink.

Klara je v poletni sezoni osvojila 11 medalj – 4 zlate, 2 srebrni in 5 bronastih.

V teku so se že priprave na sezono 2024. Pod vodstvom trenerja Antona Štermana je njen cilj uvrstitev na Evropsko prvenstvo za mlajše mladinke v slovaški Banjski Bistrici.
Srečno!

Janez Koren

Telovadimo tudi v Beltincih
Šola zdravja - 1000 gibov

Avtor jutranje telovadbe *1000 gibov* je Nikolay Grishin. Vadba je brezplačna in jo izvajamo skupine po celi Sloveniji, zjutraj ob 7.30 ali ob 8. uri. Vadba poteka na prostem v vsakem letnem času, ne glede na vreme. Napolni nas z energijo, izboljša nam razpoloženje in prebudi celotno telo od glave do peta. Vaje so enostavne in primerne za vsakogar, ne glede na telesno pripravljenost, sicer pa vsak dela po svojih zmožnostih. Trajajo približno 30 minut, v tem času pa razgibamo vse mišice in sklepe.

Poleg fizične aktivnosti se izboljša tudi psihično stanje posameznika, širi se krog prijateljstev, zmanjšuje se občutek osamljenosti, socialne izključenosti …

V Beltincih smo z vadbo začeli na pobudo Društva upokojencev Beltinci 15. maja letos. Vadimo v našem lepem parku, vsak dan od ponedeljka do petka, ne glede na vreme. Pričnemo ob 8. uri. Pohvalno je, da se veliko udeleženk pripelje s kolesom ali pa pridejo kar peš, zato se ne ustrašite, če nas zjutraj srečate, kako hitimo proti parku. Sicer smo kar razpoznavne, saj smo v oranžnih majicah (počasi bo potreben še flis enake barve), ki je živahna topla barva in je enotna za vse, ki izvajamo vadbo 1000 gibov in je naš zaščitni znak. Po obveznem kratkem klepetu smo ob osmih vse na svojih mestih, pripravljene, da začnemo. Vadbo vodijo prostovoljke, ki jih usposobijo strokovni sodelavci Društva šole zdravja. Začnemo z lahkotnim tekom, da ogrejemo telo, nadaljujemo z vajami za roke, ramenski obroč, vrat, trup, ravnotežje in noge, ves čas pa vključujemo tudi dihalne vaje. Vadba traja dobrih trideset minut, po njej pa se počutimo kot prerojene. Ob koncu sledi obvezen pozdrav soncu in seveda naša himna (v prilogi). Dobre volje, da smo naredile nekaj dobrega zase, še malce poklepetamo in že hitimo proti blagovnici, kjer sledi obvezna kavica pri Alenki v bifeju, kjer naše druženje zaključimo – do prihodnjega jutra.

Naša skupina trenutno šteje 30 članic (v začetku smo imeli tudi nekaj predstavnikov moškega spola, ki pa so se očitno prestrašili) in vedno več nas je. Vabimo vse, ki želite narediti nekaj zase in dan začeti polni pozitivne energije – tudi moški – da se nam pridružite. Ne potrebujete nobene posebne športne opreme, le udobna oblačila in dobro voljo. Pridite, veseli vas bomo!

Zlatka Horvat

Himna

oSMA URA BIJE ŽE,
jupaj di, jupaj da

ŠOLA ZDRAVJA SE ZAČNE.
jupaj dija da

GLAVA PA ŠE TEŽKA JE,
jupaj di, jupaj da

NEMAN ŠE KONDICIJE.
jupaj dija da
HAHA HAHA HAHA HAHA HAHA

ŽE V KROGU SMO SE ZBRALE VSE,
jupaj di, jupaj da

DA BI Z ROKAMI MIGALE.
jupaj dija da

2. TISOČ GIBOV DELAMO,
jupaj di, jupaj da

KOLKI SE UPIRAJO,
jupaj dija da

ZDAJ PRIDEJO POČEPI ŠE,
jupaj di, jupaj da

ZAČNE ME BOLETI VSE.
jupaj dija da

HAHA HAHA HAHA HAHA HAHA
A VENDAR ME ŠE VZTRAJAMO,
jupaj di, jupaj da

NIKDAR NE ODNEHAMO.
jupaj dija da

Anica Sraka,
avtorica

Utrinki iz ŠD Sloparca

Atleti in člani športnega društva Sloparca še vedno treniramo. Vsako leto ima društvo vse več članov, ki jih lahko večkrat tedensko vidite trenirati na stezi Osnovne šole Beltinci.

Več kot 40 mladih atletov vsak dan v tednu pridno trenira, posluša navodila trenerjev in pridobiva na hitrosti, kondiciji in spretnosti v posamezni atletski disciplini. Glas o dobrem delu trenerjev ter doseženih rezultatih se širi tudi izven meja naše občine Beltinci. Trudimo se, da smo prisotni na vseh večjih državnih tekmovanjih, ki potekajo po vsej Sloveniji. Na tak način se trudimo za našo prepoznavnost in prepoznavnost občine same. Tako se nam pridružujejo tudi atleti iz sosednjih občin. Naši atleti dosegajo odlične rezultate v različnih atletskih disciplinah, izboljšujejo osebne rekorde in stremijo k čim večjemu razvoju in napredku. Ker se v društvu zavedamo, da je vsestranski razvoj otrok pomemben in se prične že v rani

mladosti, smo v Sloparci ustanovili selekcijo namenjeno otrokom, ki obiskujejo prvo triado osnovne šole.

Naš cilj v prvi vrsti ni razvijanje atletskih disciplin, kot jih poznamo, ampak spoznavati atletiko skozi različne tekalne in elementarne igre ter spretnostne poligone. S tem se spodbuja razvoj hitrosti in spretnosti, razvoj koordinacije ter obvladovanje telesa v različnih ravnotežnostnih nalogah. Če želite, da bi tudi vaš otrok aktivno in kvalitetno preživel dva popoldneva v dobri družbi in bil vešč v kraljici športa, nas poiščite ob ponedeljkih in petkih popoldne na igrišču osnovne šole v Beltincih.

Bojan Vereš

Športne delavnice za otroke 2023

Športna zveza Beltinci in Občina Beltinci sta v Športnem parku Beltinci pripravili športne delavnice za otroke od 6. do 13. leta starosti, ki so trajale od ponedeljka, 8. 8., do petka, 12. 8. 2023. Namen delavnic je, da otrokom pokažemo različne športe, jih poučimo o zdravem življenju, da se med sabo družijo in da z športom in zabavo otroci preživijo vsaj osem ur brez telefona in računalnika.

Različne športne aktivnosti so bile za otroke organizirane vsak dan med 7.30 in 15.30.

Ponedeljek je bil prvi dan delavnic; razložili smo jim, kaj bomo delali cel teden. Otroci so se spoznavali in že postajali prijatelji. Zbrali smo se skupaj in začeli dan z dobrim zajtrkom. Nato smo dan nadaljevali z igranjem športnih iger v športnem parku Beltinci. Okoli 12. ure smo imeli kosilo in se takrat tudi malo odpočili od igranja. Ko smo nadaljevali z našimi športnimi aktivnostmi, smo imeli turnir v streljanju penalov. Igrali

smo tudi odbojko na mivki, kar je bilo zanimivo tako za fante kot za dekleta, in se igrali na otroških igralih. Otroci so tudi pridno trenirali na sobnih kolesih in ostalih fitnes napravah.

V torek nas je pričakalo slabše vreme, kot smo ga bili vajeni. Ker se je ta dan začel z močnim dežjem, smo se morali zbrati pod streho, kjer smo igrali namizni nogomet, hokej in pikado ter uporabljali naše fitnes naprave. Po zajtrku se je vreme malo umirilo, tako da smo izkoristili napihljivo dvorano (balon) ob Osnovni šoli Beltinci. Spet smo soglasno spoznali, da imamo v naši občini zares odlične športne objekte in da lahko tudi v slabem vremenu izpeljemo zastavljene aktivnosti. Tam smo ostali do kosila in pod zavetjem balona nadaljevali z nogometom in ostalimi igrami. Nekateri otroci so bili prvič na takem igrišču in zdelo se jim je zelo zanimivo. Nato smo imeli kosilo. Za kosilo smo imeli dunajski zrezek in pomfri. Veseli smo bili, da smo kljub slabemu vremenu dobro izpeljali naš dan in se zelo zabavali.

Sreda je bila polna vremenskih sprememb. Zjutraj nas je sprva pričakal dež. Dan smo torej začeli z namiznimi igrami in druženju ob pogovoru. Ko smo se skupaj zbrali vsi, smo imeli zajtrk, ki nam je dal polno novih moči in energije. Kljub rahlemu dežju smo bili dobre volje, zato se nam je tudi vreme nasmehnilo in preostanek dneva je bil sončen. V sredo so k nam prišli tudi člani Planinskega društva Matica z neumornim predsednikom Jožetom Ružičem in njegovo ekipo, ki so nam predstavili osnove planinstva. Otroci so se nato poskusili v izdelavi markacij, spoznavanju planinskih vozlov in praktični uporabi. Ob tej priložnosti bi se zato radi zahvalili članom PD Matica za povedano in prikazano. Po predstavitvi smo imeli kosilo, ki sta nam ga pripravili naši Vikica in Katica. Skupaj sta nam pripravili sveže, domače langaše. Hvala tudi našima kuharicama za odlične langaše!

Po kosilu smo polni novih moči nadaljevali s športnimi aktivnostmi. Otroci so bili potrpežljivi in vztrajni, kljub začetnemu slabemu vremenu.

V četrtek smo dan začeli malo drugače. Takoj zjutraj nam je Štefan Potočnik, državni veteranski prvak v metu krogle, predstavil svojo disciplino. Skupaj smo z razdalje opazovali, kako se je na videz in dotik težka krogla v rokah gospoda Potočnika premikala skozi zrak kot lahko pero. Bili smo navdušeni nad močjo državnega veteranskega prvaka. Takoj za tem so nas obiskali gasilci. Skupaj z njimi smo se učili o opremi gasilskega vozila in spoznali nekaj ukrepov, kaj storiti v primeru, da pride do požara. Prav tako smo skupaj preizkusili moč cevi za vodo in zalili nekaj trave. Imeli smo tudi priložnost od blizu slišati glasnost siren in utripanja luči. Po odhodu gasilcev smo imeli kratek odmor za malico in se malo zabavali ob športnih igrah. Za konec pa smo dan zaključili s pestro igro iskanja skritega zaklada. Otroci so se med igro zelo zabavali. Letos smo imeli celo dva zmagovalca, tako da smo podelili dve nagradi. Še enkrat čestitke obema!

Igri je sledil odmor za kosilo, za rižoto in solato. S športnimi aktivnostmi smo nadaljevali na fitnes in drugih napravah. Igrali smo tudi nogomet na malem igrišču, izvedli streljanje penalov in igrali odbojko na mivki. Otroci so iz mivke izdelovali tudi gradove, tunele, hiše … lepo smo se imeli.

V petek nas je ob koncu našega pestrega tedna pričakalo lepo sončno vreme.

Medtem ko smo se počasi zbirali, smo že začeli telovaditi na sobnih kolesih in igrati namizni nogomet. Ob 10.30 smo šli na daljši sprehod in na sladoled k našemu sponzorju, g. Saliju. Tam smo se tudi fotografirali in mu v zahvalo podarili majico z napisom "animator". Hvala tudi njemu za najboljši sladoled na svetu! Vrnili smo se v športni park in nadaljevali z našimi športnimi dejavnostmi. Naredili smo tudi tekmovanje v odbojki in otroci so spet izdelovali peščene gradove. Za kosilo smo imeli makarone in preliv.

Po kosilo smo nadaljevali z našimi aktivnostmi. Organizirali smo turnir v nogometu, pri katerem so otroci imeli še možnost napovedovanja po mikrofonu. Ob 14. uri je predsednik ŠZ Beltinci Andrej Pozderec vsem udeležencem otroških delavnic podelil medalje. Letos smo celo postavili svoj rekord pri udeležbi, saj je bilo pri nas kar 55 otrok. Število otrok vsako leto raste in veseli smo, da lahko otrokom popestrimo počitnice s tednom delavnic pri nas.

Na koncu bi se rad zahvalil vsem otrokom, njihovim staršem, ki so pripeljali otroke na delavnice, občini Beltinci, vsem sponzorjem in mojim sodelavcem, ki smo, čeprav vidno utrujeni, preživeli nepozaben teden v naravi ob zabavnih in športnih igrah brez sodobnih elektronskih naprav.

Poslovili smo se z našim pozdravom; se vidimo na naslednjih delavnicah!

Andrej Pozderec,
predsednik ŠZ Beltinci

Knjižnica in čitalnica kneza Koclja – LEDINA Beltinci

»Branje dobrih knjig
je kot pogovor z najboljšimi ljudmi
prejšnjih stoletij!«
(Descartes)

Svojo življenjsko pot je začela pred dvema letoma in si počasi pridobila svoje obiskovalce, številčnost knjig in upamo, tudi prepoznavnost. Njeno poslanstvo in dejavnost se lepo povezujeta z osnovno dejavnostjo sosednje knjigarne in papirnice. Za število knjig so poskrbeli mnogi donatorji; med njimi naj navedem pokojnega Petra Šraja iz Beltincev, Pokrajinsko in študijsko knjižnico Murska Sobota, Marijo Zver, Lilijano Bežan Horvat, družino Sraka, družino Makovec in še mnogotere, ki so zavedeni v evidenci donatorjev.

Namen in napotki za delovanje naprej:

- želimo, da čitalnica in knjižnica postaneta kraj sobivanja in srečevanja;
- Zavod kneza Koclja želi spodbuditi bralne navade v Beltincih in okolici;
- s svojo ponudbo – več kot 3000 knjigami – želi, kot je navedeno v njegovem sloganu *Vrnite knjigam življenje*, res omogočiti, da knjiga zaživi;
- knjižnica ima v svoji ponudbi zelo pester izbor knjig in zgodovinsko gradivo, ki je posebej vezano tudi na Prekmurje. Strokovna gradiva so vezana na sadjarstvo, vinogradništvo, urejeni so tudi priročniki za hišna opravila in razna ročna dela. V svojem asortimanu ima zbirko raznovrstnih posameznih romanov ali pa zbrana dela znanih slovenskih in tujih pisateljev;
- vsem, ki čutijo potrebo okrepiti svojo duhovnost z branjem ali pa v skupnem pogovoru skupine bralcev prediskutirati že prebrano, želimo omogočiti, da si to željo uresničijo v tem prostoru sami zase ali pa ob manjšem kulturnem dogodku;
- medgeneracijska razlika ne sme biti ovira, ampak pomoč in spodbuda, da bomo starejši skupaj lažje hodili in prehodili svojo pot;
- naše poslanstvo nima ekonomskega motiva; želimo večjo prisotnost in vpetost v domači kraj;
- z veseljem knjige sprejmemo v hrambo, da le-te ne bi končale na nepravem mestu.

Vsak prebrani stavek ali pa misel naj bi imela boljši učinek na osebni razvoj ali pa ohranitev le-tega tudi v poznejših letih. Vsekakor bolj kot pa kateri drugi elektronski medij.

Anica Sraka,
skrbnica knjižnice

Kovačija Slavic

Slavicova kovačnica je bila v času odprtja DEKD in TKD kljub slabemu vremenu dobro obiskana

Kovačija Slavicovih v Beltincih je bila zgrajena pred več kot stodvajsetimi leti, zgradil jo je mojster Ivan Slavic.

Kovačija, po domače »kovačnica«, je bila pomembna pridobitev za Beltince; kraj, ki je v tistih časih bil povsem kmetijski, saj sami Beltinci kot vas niso imeli nobene industrije, razen mlina in žage, ki sta dajala zaposlitev nekaj žagarjem in mlinarjem, je bilo nekaj zaposlenih tudi na kmetijskem posestvu. Tudi na tem posestvu so imeli svojo kovačijo, kjer je bil kovaški mojster Gjorek.

Pri delu v kovačnici so kot priučeni delavci pomagali sosedje, mojster Ivan Slavic pa je imel dva sinova, katera sta se pri očetu izučila obrti kovaštva.

Mojster Ivan je imel v uku tudi nekaj mladih vajencev; poleg svojih sinov sta se tam učila še Hajdinjak Aleksij in Koštrica iz Melincev.

Sin Avgust je po smrti očeta prevzel kovačijo, pri njem pa so delali: brat Jože Slavic, vajenci Martin Krauthaker iz Gančan (1957–1960), Štefan Virag iz Beltincev (1958–1961), Franc Šaruga iz Beltincev (1960–1963); občasno, ko je bilo dosti dela, pa je pomagal tudi Matija Horvat - Kovačof Matjaš, tudi izučen kovač.

V tistih časih je bilo glavno opravilo v kovačijah izdelovanje plugov, kovanje vprežnih voz, za gradbene mojstre je bilo potrebno izdelati vsa potrebna kovinska orodja – za ostrešja vse vezne »klanfe«, kovanje žebljev, podkve za konje in govedo, saj se je na njivah vse delalo s temi živalmi, ki so morale biti dobro podkovane, sicer niso mogle peljati vozov po takratnih makadamskih cestah.

Kvaliteta izdelkov je bila popolnoma odvisna od znanja, spretnosti in veščin mojstra, kar so Slavicovi mojstri imeli, saj je bila njihova kovačija poznana daleč naokoli.

Včasih je odmeval zvok kovaških kladiv in nakoval pozno v noč, saj dela, pa čeprav so delali na dveh nakovalih, torej vsaj štirje kovači, niso zmogli opraviti.

Otroci kovačev smo dosti časa preživeli v kovačnici in njeni bližini, saj se je tam vedno kaj dogajalo. Najlepše je bilo opazovati delo mojstrov, ko so kovali konje, saj so le-ti bili vedno dokaj nemirni ob tem, ko so jim še žarečo podkev prilagajali, da pozneje ni bilo kaj narobe.

Ker je mojster Avgust Slavic umrl zelo zgodaj, je obrt prevzel brat Jožef Slavic, ki je kovačijo vodil vse do prerane smrti. Pri njem so vajeništvo opravljali mladi Jožef Režonja iz Ižakovcev in mladi Bernard Štaus iz Renkovcev. Kot zadnji se je kovaške obrti izučil mladi Franc Casar iz Odrancev.

Naslednik Jože Slavic ml. pa je zaradi pomanjkanja dela (saj je industrija postala velika konkurentka obrtnikom, kot so bili kovači) sicer ostal v kovinski stroki, vendar je končal Srednjo orodjarsko šolo v Murski Soboti in je samo še občasno v kovačnici kaj postoril; dokler je bilo delo v njej še smotrno ali pa samo za svoj hobi, manj za druge uporabnike.

Zaradi opustitve dejavnosti je kovačija začela počasi propadati in je iz leta v leto v slabšem stanju, zato je nastopil skrajni čas za popravilo, če jo želimo ohraniti.

Nastopili so še drugi razlogi za počasno reševanje tega problema, saj kovačija ni bila vpisana med lokalne spomenike kulturne dediščine, kar nam je uspelo urediti z Zavodom za ohranjanje kulturne dediščine iz Maribora. Zaradi tega pa so bili stroški popravila tudi občutno višji, saj so se dela morala izvajati po strogih restavratorskih načrtih.

Ker je bilo lastništvo kovačije zelo razpršeno, je sedanjemu lastniku – vsaj po pravni poti skupaj z občino Beltinci, KS Beltinci in seveda pripravljenostjo vseh deležnikov – uspelo urediti lastništvo. Jože Slavic je sedaj lastnik v celoti.

Ta zapis lahko zaključim z najlepšim možnim koncem, torej – kovačijo je uspelo mlademu lastniku Jožetu Slavicu obnoviti in – ne samo to – ob Dnevu evropske kulturne dediščine in Tednu kulturne dediščine 2023 v Beltincih so jo tudi uradno odprli za javnost.

Zato se ob tej priložnosti iskreno zahvaljujem celi Slavicovi družini za ogromno opravljenega dela pri obnovi kovačije, kakor tudi za pripravljenost odprtja kovačnice z namenom občasnega ogleda.

Lizika Zadravec

ŠOLSKO LETO

Se šolsko leto je začelo
in vsi so v razred pohiteli:

PRVOŠOLČKI prvi v vrsti
v razred s starši so stopili.

DRUGOŠOLCI in TRETJEŠOLCI
sami v ravni vrsti so hiteli.

ČETRTOŠOLCI in PETOŠOLCI
v razred brez vrste so drveli.

ŠESTOŠOLCI in SEDMOŠOLCI
so se v razred zapodili,
po stopnicah se lovili.

OSMOŠOLCI in DEVETOŠOLCI
v razred kot kralji so stopili,
odraslo in odločno nastopili.

NAŠE UČITELJICE

Naša učiteljica ZALA
se pouka veseli,
rada veliko govori
in uspeh ji ne ubeži.

Naša učiteljica SARA
snov lepo podaja,
se dosti smeji
in vedno lepo drži.

Naša učiteljica KAJA
se med klopmi vrti,
vse na tablo zapisuje,
se z učenci spogleduje.

Naša učiteljica TARA
s pestjo krepko požuga,
se med poukom dere,
da brez glasu ostane.

Avtorica: Gabrijela Sečkar
Ilustratorka: Laura Horvat

Pogrešam

Je samota neotipljiva brez vsega,
nema odsotnost, izginjanje dneva,
počasni trenutki, neslišne oblike,
le tišina negibna v okviru slike.
Pogrešam dvojino, prazno rutino,
sedenja v miru in nežno bližino,
pogovore najine brez besede,
manjkajo tiste navade brez veze.
Pogrešam opravke z ramo ob rami,
pogovore jutranje ob prvi kavi,
navadne poglede, včasih iskrive,
posebne dovtipe in bistrice žive.
Kje so zdaj šale, ki me razvedrijo,
kje so dotiki, ki želje zbudijo,
kdaj so poteze znane zbledele,
kdaj so v nemo tišino izpuhtele?
Zdaj le v samoti spomini so živi,
v praznem prostoru diši po zimi,
vse je le v mislih, ki se ne umirijo,
tam so zakladi, ki me kdaj zbudijo.

Pavla Škerget

Boštjanu v zadnje slovo

Morda je ljubiti,
učiti se hoje po tem svetu,
učiti se, biti v miru,
kakor lipa in hrast v pripovedki.

Dragi Boštjan, spoštovana družina, draga žena Kristina, sorodniki in prijatelji, cenjen žalni zbor!

Danes smo prišli jemat slovo, spoštovana družina, od vašega dragega sina, brata, vnuka in še posebej dragega moža, kateremu usoda – za naša pojmovanja – ni namenila dolgega življenja. A njegovo življenje je bilo do zadnjega trenutka tako bogato, da bi ga mi, navadni smrtniki, komaj doživeli do pozne starosti. To je bil mladi Beltinčan, ponosen na svoj rod, ponosen na svoj dom in ponosen na svoj rojstni kraj, na naše Beltince.

V svoje naročje in srce sta te kot drugorojenca sprejela tvoja draga starša mama Alojzija in oče Alojz v vročem avgustovskem dnevu leta 1989. Skupaj z bratcem Tadejem sta te čuvala kakor dragocen zaklad in v vajini majhni srčeci polagala vso ljubezen, ki jo premore starševsko srce.

Obdana tudi z vajinima maco in dedijem sta imela začrtano brezskrbno in prelepo otroštvo in vso ljubezen, ki si je bil deležen, dragi Boštjan, si vsem svojim najdražjim znal na nešteto načinov povrniti.

Najzgodnejše otroštvo sta preživljala skupaj z bratcem ob vsakdanjih opravilih na kmetiji, spoznavala okolico in svet skozi igro, ob delu in dobrih zgledih. Veliko veselje ti je pomenilo delo s traktorjem; vsako delo je bilo opravljeno z veliko mero medsebojnega spoštovanja in ljubezni.

In že je prišel čas osnovne šole, kar je za vsakega majhnega otroka posebno doživetje. Veliko lažje za vse je bilo tudi to, da vas je bilo v vaši ulici kar nekaj prijateljev, ki ste vso osnovno šolo preživljali skozi igro in vsa prijetna doživetja – z navihanostjo, inovativnostjo in veseljem ste uživali ob ribarjenju, vožnji s kolesi po okoliških krajih in vsak tak doživljaj ste ohranjali v svojih spominih.

Nato te je želja po nečem novem odpeljala na šolanje v daljno Ljubljano, saj si si izbral poklic zobotehnika; še danes sta mi tvoja draga starša skozi solze pripovedovala, s kakšno bolečino sta te pustila samega tako daleč od doma. Pa si s svojo izredno vztrajnostjo in sposobnostjo dokončal šolanje, se vrnil domov in iskal zaposlitev v domačem kraju, a je nisi našel. Zato pa si vseeno poprijel za vsako delo, ki ti je bilo ponujeno in ga vestno in srčno opravljal vse do dneva, ko si dobil zaposlitev v svojem poklicu zobotehnika v Pesnici pri Mariboru v zobozdravstvenem centru CORONA DENTIS. To delo te je izpolnjevalo, saj si ga opravljal z vsem svojim znanjem in srčnostjo.

In tu se je začela nova zgodba v tvojem življenju; tvoja želja po spoznavanju sveta se je kmalu začela uresničevati, ko si si skupaj s prijatelji iz Društva za kolesarstvo in umetnost, kateremu si se pridružil leta 2012, zadal izpeljati izlet na otok Pag in nazaj, kar je bil za prvič kar velik zalogaj. Pa si ga opravil in v društvu ste že delali načrte za vsako naslednje leto. Tako ste leta 2013 odkolesarili v Pariz, naslednje leto pa ste celih devet dni kolesarili v Barcelono, kjer so vas ob znameniti katedrali SAGRADA FAMILIA pričakali prijatelji, ki so tja pripotovali z letalom. Nepozabno doživetje. In po vsakem od teh podvigov vas je v našem domačem parku pričakala množica prijateljev, vedno tudi s kratkim nagovorom župana in kulturnim programom.

Med letom je bilo potrebno poprijeti za marsikatero delo; ko ste pripravljali prireditev Oktoberfest, ko ste pripravljali Čilijado, ko si sodeloval pri drugih društvih, kolesarskem klubu Tim mlin, folklornem festivalu, pri malem nogometu, s prijatelji ribiči ob Bukovniškem jezeru; bil si zraven, ko ste s prijatelji izvedli spektakularen spust s čolnom po Doubli skozi Krtačo in potoku Črncu do Odrancev, kolikokrat si s prijatelji vozil enkratno trikolo in razveseljeval mimoidoče … Vsake velikonočne praznike pa si nas Beltinčane skupaj z bratom in prijatelji zbujal s pokanjem korobačev. Če sem povzela vsaj delček tega, kaj vse si dragi Boštjan počel v svojem prekratkem življenju, smo ti vsi tukaj navzoči hvaležni, da si bil eden in edini zvest prijatelj, nikoli izključujoč, vedno prijazen, nasmejan, zanesljiv, deloven – z eno besedo: bil si v polnosti človek z veliko začetnico. Hvala ti za ta nepozabna doživetja.

Na željo žene Kristine, ki se je postavila na kraj tega slovesa, saj je, kakor je dejala, šele pred petimi leti vstopila v tvoje življenje, je tvoja družina zapisana na prvem mestu.

In potem je v tvoje življenje na eni izmed kolesarskih poti vstopila Kristina, ki je prav tako ljubila kolesarjenje, in kmalu sta spoznala, da sta do tedaj v resnici živela vsak le s polovico srca, kajti šele vajina ljubezen je dokazala, da sta skupaj celota, eno telo in duša. In kakor mi je ob tvojem odhodu pripovedovala, je šele ob tebi spoznala pravo ljubezen, s tabo ji je bil položen pred noge celi svet, samo s tabo bi

prepotovala vse vajine poti ali pa tiste, po katerih si nekoč že hodil ti. Tako sta prekolesarila čez Vršič, se povzpela na Mangart, bila na Triglavu, planirala prekolesariti prelaz Stelvio, iz Italije v Švico … koliko načrtov! Poleg tega, da sta si zgradila svoje gnezdece, vama je bilo neizmerno lepo med vsemi ljudmi, ki sta jih srečevala na vseh poteh skozi življenje. Z veliko ljubeznijo si obiskoval tudi njene starše in jih imel srčno rad. Citiram: *"Hvala ti za tvoje polno srce, za tvoje ljubeče telo in neizmerno energijo. Hvala za to, da si bil ponosen name.«*

Koliko neizpolnjenih želja, koliko nedosanjanih sanj, koliko predolgih, prejokanih noči, ko te bo njeno srce pričakovalo! Citiram: *"Čeprav te vidim v vsakem članu tvoje družine, tudi v svojem obrazu v ogledalu vidim tebe, vem, da si nekje ob meni in me spremljaš; vidim te v sončnem dnevu, vidim te ob nežnem siju lune in zvezd in vem, da boš ob meni za zmeraj."*

Za tabo, dragi Boštjan, ostaja ogromna praznina, prazen je tvoj novi dom, prazno mesto v tvojem rodnem domu, praznina med prijatelji, ki se ne bo nikoli zapolnila. Izredno žalosten ostaja tudi tvoj prijatelj Simon, s katerim si se prav tako srečal v društvu za kulturo in umetnost. Z njim si prevozil nešteto kilometrov in, kakor mi je povedal, je bilo druženje s tabo ena najlepših zgodb njegovega življenja. Skupaj sta ob pomoči staršev s kombijem potovala na TOUR DE FRANCE, prevozila dele poti samega tura, prevozila pot do Pariza, udeležila sta se raznih maratonov in na vsakem od njih sta spoznala nove ljudi, nove prijatelje. Citiram: "*Nekoč si me na povratku v domovino pričakal z vrvjo, me navezal in simbolično potegnil čez mejo, utrujenega in srečnega, da sem te imel."*

Tako sta se včlanila tudi v kolesarsko društvo OCEAN ORCHIDS in tudi tukaj na vseh poteh našla mnogo novih prijateljev in nove spomine. V vseh spominih boš z nami in tako boš z nami živel, dokler se nekoč ne srečamo tam nekje. TVOJA DUŠA NAJ PLAVA PO ŠIRJAVAH SVETA IN ŽIVI V VEČNOSTI.

Za vsa tvoja dejanja, za vso tvojo ljubezen, za vse kar si storil za naš kraj, za širšo družbeno skupnost in za našo skupno domovino, ti, dragi Boštjan, izrekam iskreni hvala, tvojim najdražjim in ljubljenim pa v svojem imenu in v imenu KS Beltinci izrekam iskreno sožalje.

Lizika Zadravec

Novemu upanju naproti

(družinska saga)

Enajsto poglavje

Bilo je mrzlo božično jutro. Sever je neusmiljeno bril in nanašal nov droben sneg na zaledenelo podlago.

»Juhej juhej, ni nas pozabil!« je veselo zavriskal Matjažev sin in za njim vsi otroci, ki so se gnetli pred velikimi vrati Škafarjeve hiše. Na njihovih obrazih je bilo brati veselo pričakovanje in občudujoče so si ogledali veliko pleteno košaro polno darilnih vrečk, na katerih je bilo napisano oziroma izvezeno ime. Vsak si je želel vrečko s svojim imenom in seveda z velikim darilom.

»No, otroci, le hitro noter na toplo z vsemi darili, smrečico pa vam jaz prinesem,« je z veselim glasom dejal Andraž, ki je z očetom prihajal iz hleva. Pravkar sta postavila vse za jutranje opravilo pri živini.

Vsi so bili pripravljeni veselo sodelovati pri postavljanju smrečice, odpiranju daril in prazničnem zajtrku. Andraž je vriskajočim otrokom v kot ob kuhinjskem oknu postavil smrečico v veliko leseno stojalo. Sedaj je vsak otrok dobil svojo vrečko z darili, sadjem, piškoti, rokavicami ali šalom, kakor je pač mati posameznega otroka vedela, kaj potrebuje. Tudi starejši člani družine so bili deležni božičnih daril. Enaka platnena vrečka z imenom je čakala vsakega posameznika. Dedek je dobil topel volnen šal, babica pa veliko ruto, ki ju je napletla Urška. Zraven seveda suho sadje za kompot. Oče in mati, hišna gospodarja, sta dobila veliko košaro za seno ali listje, v kateri so bila zložena vsa darila ter vsak po en par toplih rokavic. Andraž je dobil v svoji vrečki šal in rokavice. Pri sosedovem Tineku, ki je iz lesa izdeloval kuhinjske pripomočke, je Urška že poleti za vse tri gospodinje naročila enake lesene kuhalnice in valjarje. Vsi so bili navdušeni nad vsebino vrečk. Samo ena vrečka je ostala v košari. Škafarjeva snaha jo je tiho pobrala in pospravila. Matjaža ponoči ni bilo domov in tudi k zajtrku ni prišel. Trudila se je skriti bolečino, da ne pokvari družinskega praznika otrokom in ostalim. Veselo čebljanje in primerjanje daril je otroke popolnoma zaposlilo. Ko je minilo prvo navdušenje, so se spravili še k okraševanju smrečice. Toliko veselja in zadovoljstva je bilo na teh nedolžnih otroških obrazih, da so se še starejši navzeli prazničnega duha in veselja.

Medtem je Andraž pripeljal pradedka in prababico.

»Blagoslovljen božič, blagostanje, mir in ljubezen celi hiši in vsem njenim prebivalcem!« je pradedek srečno pozdravil, ko je vstopil v hišo.

Celotna družina, razen mladega gospodarja, je sedla k veliki družinski mizi, ki sta jo snahi svečano pokrili in naložili z raznovrstno hrano za praznični zajtrk. Otroci so dobili

proseno kašo s svežim kravjim mlekom. Tudi babica si je zaželela kaše. Kot otrok panonske ravnice je odraščala ob kaši, krompirju, koruznih žgancih in repi. Moški so imeli na razpolago mlečni močnik, proseno kašo v mleku ali pajani kruh z zaseko.

Vsi so vedeli, da bo danes izvrstno kosilo, obogateno tudi z darovi iz Zasadov, ki jih je s sabo prinesel Andraž. Vse tri domače ženske so bile prave umetnice za domačim štedilnikom. Torej bo tudi iz domače kuhinje dodana kakšna sladica ali priboljšek. Teh dodatkov so se najbolj veselili otroci.

Po zajtrku so se možje posedli k pomenku in opazovali vesele otroke, ki so pridno okraševali veliko in zares lepo smrečico. Andraž je primaknil še dve pručki, da so lahko tudi tisti manjši obešali svoje obeske na vejice. Vsako minuto je postajala smrečica lepša in bolj pisana. Ves prostor je dišal po njenih iglicah. Medtem so ženske ob štedilniku snovale božični jedilnik za jedi, ki jih bodo postregle. V veliki kuhinji je vršalo, veselo in bučno. Prekrasno božično dopoldne se je nagibalo k poldnevu. Smrečica je sijala v vsej svoji lepoti in krasila prostor. Miza se je spet spremenila v svečano ploskev, kjer se bodo ponujala praznična jedila za vso družino.

Ob dvanajstih se je družina zbrala okrog mize in opravila svečano praznično molitev. Nato so gospodinje postregle juho z domačimi krpicami. Za glavno jed so pripravile pečena svinjska rebra, domače koline, in sicer prosene, krvave in ajdove. Nato še domače klobase s krompirjevo prilogo in ajdovimi žganci. Kot domača solata je bilo rdeče zelje. To je vedela najlepše narezati in pripraviti Matijeva žena. Vsi so zbrano in hvaležno jedli. To so bile dobrote, ki jih na mizi ni bilo vsak dan. Po kosilu so ponudile makovo in orehovo potico ter kompot iz domačih sušenih hrušk, sliv in jabolk.

»Joj joj, drage ženske, kako bogat obed ste nam pripravile! Ljubi Bog naj vam povrne vaš trud, ki ste ga vložile v to delo,« je hvaležno zaključila prababica, ko je z brezzobimi čeljustmi končno zmlela svoj kos orehove potice.

»Nič ni bilo pretežko, babica, glavno je, da ste se najedli in vam je ugajalo,« ji je odgovorila Urška in jo nežno pobožala po ramenih.

Se nadaljuje …

Irena Šrajner

Razmišljanje

Rad bi ohranil samo to malo,
kar je najbolj moje,
kar se v drugih ne ponovi,
kak droben spomin,
ki zvonko poje,
da me zasidra v času, ki ga še ni,
kak droben spomin, ki ne bo minil,
da bi pričal zame: NEKOČ JE BIL.
(Ervin Fritz)

Ja, nekoč je bil in danes počiva na zadnjem počivališču – NJIVI SPOMINOV, kamor pridemo vsi, ko se sklene naš življenjski krog. Smrti nihče ne uide, a žal se jih veliko z njo sreča mnogo prezgodaj.

Dr. Anton Trstenjak je v svoji knjigi *UMRJEŠ, DA ŽIVIŠ* o smrti zapisal: »*Ko se rodimo, se rodimo v življenje pa tudi v smrt. Ko rastemo, rastemo v življenje, obenem rastemo tudi v smrt. Ko živimo, obenem umiramo. Vsak dan smo bliže smrti, čeprav je ta morebiti še daleč pred nami. Ko se učimo živeti, se učimo tudi umirati. Vsaj tako bi morali dosledno ravnati. Kdor ne zna prav živeti, bi težko*

znal tudi umreti. Ko premišljujemo o življenju, torej nehote premišljujemo obenem o skrbi!«

Zato je prav, da se tega zavedamo, ko zvečer ležemo v posteljo in premišljujemo o vsem, kar smo lepega, dobrega, pa tudi morda slabega (krivičnega) storili v dnevu, ki je za nami. Ko se zjutraj spočiti prebudimo v novo jutro, se zazremo v novi dan, si rečemo: *"Spet je pred nami še en dan,"* in se hvaležno zahvalimo za vse, kar nam je bilo milostno podarjeno. Nadaljujmo z drobnimi deli zase, za družino in druge. Hvaležno pa se spominjajmo tudi vseh tistih, ki so zaslužni za to, da ŽIVIMO. Podarimo jim lepo misel, spominjajmo se vsega, kar smo skupaj z njimi doživeli. Vsak dan, prav vsak dan, je potrebno znova in znova obnoviti, saj tako bogatimo tudi svoje življenje. Vezi z našimi pokojniki, z našimi predniki, naj se nikoli ne prekinejo! Niti takrat, ko v življenju doživimo krivico; takrat se moramo potruditi in znati odpustiti. Z odpuščanjem razbremenimo tudi sebe in mnogo lažje zadihamo. Dr. Anton Trstenjak je v knjigi *BITI ČLOVEK* zapisal: *»Zavedati se moramo, da smo smisel svojega življenja izpolnili že zgolj s tem, da smo bili vsak dan komu tudi vir veselja in to ni težko!«*

Ob dnevu mrtvih – ob dnevu vseh svetih se bomo na pokopališčih srečevali

s sorodniki, znanci in prijatelji, jim prižgali svečko in podarili cvet. Naj bo to spomin na naše mrtve, ki še vedno živijo v naših srcih, nas spremljajo v mislih, na naših vsakdanjih poteh. Naj bo to hvaležen spomin za vse, kar smo nam dali in kar so bili. Ne pozabimo jih!

Misel o skrbi bi rada izrazila s čudovitimi verzi pesnice in igralke Mile Kačič, ki pravi: *"Ni smrt tisto, kar nas loči, in življenje ni, kar druži nas. So vezi močnejše. Brez pomena zanje so razdalje, kraj in čas. Vekovečna dragih je bližina. Smrt je le združitev navečer. Zemlja skupno je pribežališče in poslednji cilj vseh nas je mir."*

Marija Zver

Labod in sova

(vir. internet)

Po celodnevnem letenju se je labod odločil odpočiti si in pristal je na neki reki. Na obali je opazil okusno travo in se odpravil tja. Spuščala se je že tema.

Na bližnjem drevesu je sedela mlada sova in opazila, da se na bregu nekaj premika in šla pogledat, če je stvar zanjo lahko užitna. Ko je videla, kako velik je labod, se ga je tako prestrašila, da je od strahu kar padla pred njim. Vprašala ga je:

"Ali me boš pojedel?"

Labod se je zasmejal in odvrnil:

"Ptice niso moja prehrana. Majhne ribice so moja delikatesa, pa kakšna okusna zelenjava."

Mala sova si je oddahnila in ga vprašala:

"Kdo si?"

Odgovoril ji je:

"Jaz sem labod, glasnik sončnega vzhoda."

Labod kar ni mogel verjeti mali sovi, ki je živela globoko v gozdu, da nikoli ni videla, niti čutila sonca, niti ga niso videli in čutili njeni starši, ali starši njihovih staršev ... Ni si mogla predstavljati, da kaj takega, kot je sonce, lahko obstaja.

Labod ji je rekel, naj gre k svojim staršem in jih prosi, če ji dovolijo, da jutri ostane z njim, da ji pokaže to sonce in da se bo o tem lahko prepričala sama. Mala sova je odletela globoko v gozd k svojim staršem in jim povedala osupljivo novico. Starši so jo prepričevali, da je labod hudobna žival in da jo hoče samo požreti. Mala sova jim je povedala, da bi to labod lahko že storil, vendar je ni – nasprotno – z njo je bil prijazen. Starši so se posvetovali z drugimi sovami glede sonca. Vse sove so se strinjale, da je edino sonce samo luna in da se nobenega drugega sonca nikoli ni dalo videti in se ga nikoli tudi ne bo, ker enostavno ne obstaja. Edino, kar je mogoče, je to, da si ga tiste sove, ki so sposobne velike zbranosti, lahko zamislijo v svoji glavi, nikakor pa se ne da tega sonca čutiti. To je velika laž. Mali sovi so odsvetovale, da bi se vrnila k reki, ker je labod gotovo prevarant in ima slabe namene s tem „soncem".

Mala sova ni upoštevala nasveta ostalih sov in se je vrnila na breg reke, kjer je počival labod. Ko mu je pojasnila potek dogodkov, se je labod nasmejal do solz in rekel: "No, potem boš pa ti po dolgem času spet ena redkih sov, ki bo ponovno videla in čutila sonce."

Ko se je pričelo svitati, je mala sova postajala vse bolj zaspana in je zapirala oči, da bi zaspala. Labod pa je bil mojster budnosti in jo je spodbujal, naj zdrži samo še toliko časa, dokler ne posvetijo prvi žarki. Ko je sonce res posijalo v vsej svoji lepoti, se je mala sova popolnoma prebudila in spoznala ta isti njen svet s popolnoma drugega vidika.

Za Vas izbrala

Lilijana Bežan Horvat

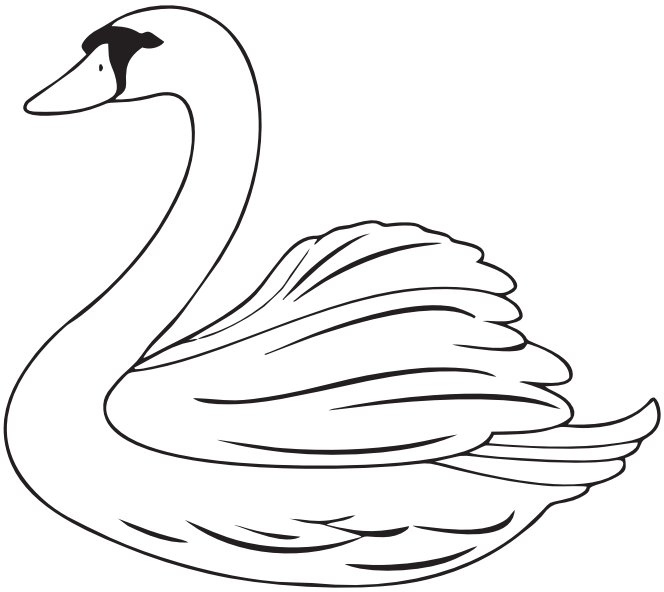

Glasbeni september v Beltincih - koncert Adija Smolarja

Adi Smolar

Dan mladih - Neda Ukraden

Dan mladih - ansambel Aktual

Glasbeni september v Beltincih - koncert skupine Špirit

100 let PGD Lipovci

Občina Beltinci po poplavljanju vodotokov